An. et vol. XXXXII 4 Novembris 1950 (Ser. II, v. XVII) - N. 15

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

COMMENTARIUM OFFICIALE

Conto corrente con la Posta

SUMMARIUM

Acta Pii Pp. XII: Constitutio Apostolica, p. 753 – Sacrum Consistorium, p. 774 – In sollemni Dogmatica Definitione B. Mariae V. corporeae in caelum Assumptionis, p. 778 – Epistula encyclica, p. 782 – Oratio, p. 783.

Acta SS. Congregationum: *S. C. Rituum*: Nova Missa in Assumptione B. M. V. approbatur atque Litaniis Lauretanis nova additur invocatio, p. 793.

TYPIS POLYGLOTTIS VATICANIS

M·DCCCC·L

Directio:
Palazzo Apostolico — Città del Vaticano
Administratio:
Libreria Editrice Vaticana

Pretium annuae subnotationis:
In Italia, Lib. 800 — extra Italiam, Lib. 2000 vel $ 4
Pretium unius fasciculi:
In Italia, Lib. 75 — extra Italiam, Lib. 180 vel $ 0,25

Libraria Vaticana subnotatoribus fasciculos Commentarii mittere potest etiam via aërea, charta indica impressos.

« *Bis fere in mense* (Commentarium) *prodibit ac quotiescumque vel necessitas vel utilitas id postulare videbitur* » (Ex *Commentarii Officialis* ratione, die 29 Octobris 1908 edita).

INDEX HUIUS FASCICULI

(An. XXXXII, n. 15 - 4 Novembris 1950

ACTA PII PP. XII

CONSTITUTIO APOSTOLICA

PAG.

Munificentissimus Deus. - Fidei Dogma definitur Deiparam Virginem Mariam corpore et anima fuisse ad caelestem gloriam assumptam. - 1 Novembris 1950 753

SACRUM CONSISTORIUM

CONSISTORIUM SEMIPUBLICUM

De Assumptione corporea B. Mariae V. tamquam dogmate definienda. - 30 Octobris 1950 774

Allocutio 774

IN SOLLEMNI DOGMATICA DEFINITIONE B. MARIAE V. CORPOREAE IN CAELUM ASSUMPTIONIS

Postulatio 778

Definitio 779

Gratiarum actio 779

Hortatio, Supplicatio ac Benedictio Summi Pontificis 779

Missa Papalis 782

EPISTULA ENCYCLICA

PAG.

Deiparae Virginis Mariae. - Ad Excmos PP. Patriarchas, Primates, Archiepiscopos aliosque Locorum Ordinarios pacem et communionem cum Apostolica Sede habentes: quibus quaestio proponitur de assumptione corporea Beatae Virginis Mariae tamquam Dogmate Fidei proponenda ac definienda. - 1 Maii 1946 . . . 782

ORATIO

Ad Patres Cardinales, Archiepiscopos, Episcopos, ceterosque Locorum Ordinarios, ob sollemnem Dogmaticam Definitionem corporeae in Caelum Assumptionis B. Mariae V. Romae coadunatos. - 2 Novembris 1950 . . . 784

ACTA SS. CONGREGATIONUM

SACRA CONGREGATIO RITUUM

Nova Missa in Assumptione B. Mariae V. approbatur. - 31 Octobris 1950 . . 793

Litaniis Lauretanis additur invocatio: « Regina in caelum assumpta » . . 795

LIBRERIA EDITRICE VATICANA

CITTÀ DEL VATICANO

Nuper prodiit:

MARTIROLOGIO ROMANO

TERZA EDIZIONE ITALIANA SULLA TERZA LATINA DEL 1948

in-8° stampa rosso, nero, pp. XVI-376 - L. 1800

SERAPHINI DE ANGELIS

DE INDULGENTIIS

tractatus quoad earum naturam et usum

EDITIO ALTERA accurate emendata et satis aucta

An. et vol. XXXXII 4 Novembris 1950 (Ser. II, v. XVII) – N. 15

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

COMMENTARIUM OFFICIALE

ACTA PII PP. XII

CONSTITUTIO APOSTOLICA

FIDEI DOGMA DEFINITUR DEIPARAM VIRGINEM MARIAM CORPORE ET ANIMA FUISSE AD CAELESTEM GLORIAM ASSUMPTAM.

PIUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
AD PERPETUAM REI MEMORIAM

Munificentissimus Deus, qui omnia potest, cuiusque providentiae consilium sapientia et amore constat, arcano suae mentis proposito populorum singulorumque hominum dolores intersertis temperat gaudiis, ut, diversis rationibus diversisque modis, ipsum diligentibus omnia cooperentur in bonum. [1]

Iamvero Pontificatus Noster, quemadmodum praesens aetas, tot curis, sollicitudinibus angoribusque premitur ob gravissimas calamitates ac multorum a veritate virtuteque aberrationes; cernere tamen magno Nobis solacio est, dum catholica fides publice actuoseque manifestatur, pietatem erga Deiparam Virginem vigere ac fervescere cotidie magis, ac fere ubique terrarum melioris sanctiorisque vitae praebere auspicia. Quo fit ut, dum Beatissima Virgo sua materna munia pro Christi sanguine redemptis amantissime explet, filiorum mentes animique

[1] Cf. *Rom.*, VIII, 28.

ad studiosiorem eius privilegiorum contemplationem impensius excitentur.

Deus reapse, qui ex omni aeternitate Mariam Virginem propensissima singularique intuetur voluntate, « ubi venit plenitudo temporis », [2] providentiae suae consilium ita ad effectum deduxit, ut quae privilegia, quas praerogativas liberalitate summa eidem concesserat, eadem perfecto quodam concentu refulgerent. Quodsi summam eiusmodi liberalitatem perfectumque gratiarum concentum Ecclesia semper agnovit ac per saeculorum decursum cotidie magis pervestigavit, nostra tamen aetate privilegium illud corporeae in Caelum Assumptionis Deiparae Virginis Mariae clariore luce profecto enituit.

Quod quidem privilegium, cum Decessor Noster imm. mem. Pius IX almae Dei Parentis immaculatae conceptionis dogma sollemniter sanxit, tum novo quodam fulgore illuxit. Arctissime enim haec duo privilegia inter se conectuntur. Christus quidem peccatum et mortem propria sua morte superavit; et qui per baptismum superno modo iterum generatus est, per eumdem Christum peccatum et mortem vicit. Attamen plenum de morte victoriae effectum Deus generali lege iustis conferre non vult, nisi cum finis temporum advenerit. Itaque iustorum etiam corpora post mortem resolvuntur, ac novissimo tandem die cum sua cuiusque gloriosa anima coniungentur.

Verumtamen ex generali eiusmodi lege Beatam Virginem Mariam Deus exemptam voluit. Quae quidem, singulari prorsus privilegio, immaculata conceptione sua peccatum devicit, atque adeo legi illi permanendi in sepulcri corruptione obnoxia non fuit, neque corporis sui redemptionem usque in finem temporum exspectare debuit.

Ideo cum sollemniter sancitum fuit Deiparam Virginem Mariam hereditaria labe immunem inde ab origine fuisse, tum christifidelium animi incensiore quadam spe permoti fuere, futurum ut a supremo Ecclesiae Magisterio dogma quoque cor-

[2] *Galat.*, IV, 4.

poreae Assumptionis Mariae Virginis in Caelum quamprimum definiretur.

Siquidem cernere fuit non modo singulos christifideles, sed eos quoque, qui Nationum vel ecclesiasticarum provinciarum quasi personam gererent, ac vel etiam non paucos Concilii Vaticani Patres hoc instanter ab Apostolica Sede postulare.

Decursu autem temporum huiusmodi postulationes ac vota, nedum remitterent, cotidie magis et numero et instantia succrevere. Etenim piae habitae sunt, hac de causa, precum contentiones; studia hac super re a pluribus eximiisque theologis vel privatim, vel in publicis ecclesiasticis Athenaeis et in ceteris scholis sacris disciplinis tradendis alacriter impenseque provecta; Conventus Mariales multis in catholici orbis partibus vel ex una tantum, vel ex pluribus Nationibus celebrati. Quae quidem studia pervestigationesque maiore in luce posuere in christianae fidei deposito, Ecclesiae concredito, dogma quoque contineri Assumptionis Mariae Virginis in Caelum; ac plerumque inde consecutae sunt postulationes, quibus ab Apostolica Sede suppliciter efflagitabatur, ut haec veritas sollemniter definiretur.

Hoc pio certamine christifideles miro quodam modo coniuncti fuere cum suis sacris Antistitibus; qui quidem eiusdem generis petitiones, numero profecto spectabiles, ad hanc divi Petri Cathedram miserunt. Propterea, cum ad Summi Pontificatus solium evecti fuimus, supplicationes eiusmodi ad milia bene multa ex quavis terrarum orbis parte et ex quovis civium ordine, ex Dilectis nempe Filiis Nostris Sacri Collegii Cardinalibus, ex Venerabilibus fratribus Archiepiscopis et Episcopis, ex Dioecesibus, atque ex paroeciis ad hanc Apostolicam Sedem iam delatae erant.

Quamobrem, dum impensas ad Deum admovimus preces, ut ad gravissimam hanc causam decernendam lumen Sancti Spiritus menti Nostrae impertiretur, peculiares edidimus normas, quibus iussimus ut collatis viribus severiora hac de re inirentur studia; atque interea petitiones omnes colligerentur accurateque

perpenderentur, quae inde a Decessore Nostro fel. rec. Pio IX ad nostra usque tempora de Assumptione Beatae Mariae Virginis in Caelum ad Apostolicam hanc Sedem missae fuissent. [3]

Cum vero tanti momenti tantaeque gravitatis causa ageretur, opportunum duximus Venerabiles omnes in Episcopatu Fratres directo atque ex auctoritate rogare ut mentem cuiusque suam conceptis verbis Nobis aperire vellent. Quapropter die I mensis Mai, anno MDCCCCXXXXVI, Nostras ad eos dedimus Litteras « Deiparae Virginis Mariae », in quibus haec habebantur: « An vos, Venerabiles Fratres, pro eximia vestra sapientia et prudentia censeatis: Assumptionem corpoream Beatissimae Virginis tamquam dogma fidei proponi et definiri posse, et an id cum clero et populo vestro exoptetis ».

Ii autem quos « Spiritus Sanctus posuit Episcopos regere Ecclesiam Dei », [4] ad utramque quaestionem quod attinet, unanima fere voce assentientes responderunt. Haec « singularis catholicorum Antistitum et fidelium conspiratio », [5] qui Dei Matris autumant corpoream in Caelum Assumptionem ut fidei dogma definiri posse, cum concordem Nobis praebeat ordinarii Ecclesiae Magisterii doctrinam concordemque christiani populi fidem — quam idem Magisterium sustinet ac dirigit — idcirco per semet ipsam ac ratione omnino certa ab omnibusque erroribus immuni manifestat eiusmodi privilegium veritatem esse a Deo revelatam in eoque contentam divino deposito, quod Christus tradidit Sponsae suae fideliter custodiendum et infallibiliter declarandum. [6] Quod profecto Ecclesiae Magisterium non quidem industria mere humana, sed praesidio Spiritus veritatis, [7] atque adeo sine ullo prorsus errore, demandato sibi munere fungitur revelatas adservandi veritates omne per aevum puras et integras; quamobrem eas intaminatas tradit, eisdem

[3] *Petitiones de Assumptione corporea B. Virginis Mariae in caelum definienda ad S. Sedem delatae;* 2 vol., Typis Polyglottis Vaticanis, 1942.

[4] *Act.*, XX, 28.

[5] Bulla *Ineffabilis Deus, Acta Pii IX*, p. I, vol. I, p. 615.

[6] Cf. Conc. Vat., *De fide catholica*, cap. 4.

[7] Cf. IOAN., XIV, 26.

adiciens nihil, nihil ab iisdem detrahens. « Neque enim — ut Concilium Vaticanum docet — Petri successoribus Spiritus Sanctus promissus est ut, eo revelante, novam doctrinam patefacerent, sed ut, eo assistente, traditam per Apostolos revelationem seu fidei depositum sancte custodirent et fideliter exponerent ».[8] Itaque ex ordinarii Ecclesiae Magisterii universali consensu certum ac firmum sumitur argumentum, quo comprobatur corpoream Beatae Mariae Virginis in Caelum Assumptionem — quam quidem, quoad caelestem ipsam « glorificationem » virginalis corporis almae Dei Matris, nulla humanae mentis facultas naturalibus suis viribus cognoscere poterat — veritatem esse a Deo revelatam, ideoque ab omnibus Ecclesiae filiis firmiter fideliterque credendam. Nam, ut idem Concilium Vaticanum asseverat: « Fide divina et catholica ea omnia credenda sunt, quae in verbo Dei scripto vel tradito continentur, et ab Ecclesia sive sollemni iudicio, sive ordinario et universali Magisterio tamquam divinitus revelata credenda proponuntur ».[9]

Communis huius fidei Ecclesiae varia inde a remotis temporibus per saeculorum decursum manifestantur testimonia, indicia atque vestigia; eademque fides luculentiore in dies lumine panditur.

Siquidem christifideles, suorum Pastorum institutione ac ductu, a Sacris Litteris didicere Virginem Mariam, per terrestrem suam peregrinationem, vitam egisse sollicitudinibus, angustiis, doloribus affectam; ac praeterea id evenisse, quod sanctissimus senex Simeon cecinerat, acutissimum nempe gladium cor eius transverberasse ad Divini sui Nati crucem nostrique Redemptoris. Parique modo haud difficile iisdem fuit assentiri magnam etiam Dei Matrem, quemadmodum iam Unigenam suum, ex hac vita decessisse. Hoc tamen minime prohibuit quominus palam crederent ac profiterentur sacrum eius corpus sepulcri corruptioni obnoxium fuisse numquam, numquam augustum illud Divini Verbi tabernaculum in tabem, in cinerem re-

[8] Conc. Vat., Const. *De Ecclesia Christi*, cap. 4.
[9] *De fide catholica*, cap. 3.

solutum fuisse. Quin immo, divina collustrati gratia pietateque erga eam permoti, quae Dei Parens est suavissimaque Mater nostra, clariore cotidie luce mirabilem illam privilegiorum concordiam ac cohaerentiam contemplati sunt, quae Providentissimus Deus almae huic Redemptoris nostri sociae impertiit, et quae talem attigere celsissimum verticem, qualem praeter ipsam nemo a Deo creatus, excepta humana Iesu Christi natura, assecutus est umquam.

Hanc eamdem fidem innumera illa templa manifesto testantur, quae in honorem Mariae Virginis Caelo receptae Deo dicata fuere; itemque sacrae illae imagines inibi christifidelium venerationi propositae, quae singularem eiusmodi Beatae Virginis triumphum ante omnium oculos efferunt. Urbes praeterea, dioeceses ac regiones peculiari tutelae ac patrocinio Deiparae Virginis ad Caelum evectae fuere concreditae; parique modo religiosa Instituta, probante Ecclesia, excitata sunt, quae quidem ex eiusmodi privilegio nomen accipiunt. Neque silentio praetereundum est in mariali rosario, cuius recitationem Apostolica haec Sedes tantopere commendat, unum haberi mysterium, piae meditationi propositum, quod, ut omnes norunt, de Assumptione agit Beatae Virginis in Caelum.

Universali autem ac splendidiore modo haec sacrorum Pastorum ac christifidelium fides tum manifestatur, cum inde ab antiquis temporibus in Orientis et in Occidentis regionibus liturgica sollemnia hac de causa celebrantur; hinc enim Sancti Ecclesiae Patres atque Doctores lucem haurire numquam praetermisere, quandoquidem, ut omnibus in comperto est, sacra Liturgia, « cum sit etiam veritatum caelestium professio, quae supremo Ecclesiae Magisterio subicitur, argumenta ac testimonia suppeditare potest, non parvi quidem momenti, ad peculiare decernendum christianae doctrinae caput ».[10]

In liturgicis libris, qui festum referunt vel *Dormitionis*, vel *Assumptionis Sanctae Mariae*, dictiones habentur, quae concordi quodam modo testantur, cum Deipara Virgo ex hoc ter-

[10] Litt. Enc. *Mediator Dei*, *A. A. S.*, vol XXXIX, p. 541.

restri exsilio ad superna pertransiit, sacro eius corpori ex Providentis Dei consilio ea contigisse, quae cum Incarnati Verbi Matris dignitate consentanea essent cum ceterisque privilegiis eidem impertitis. Haec, ut praeclaro utamur exemplo, in *Sacramentario* asseverantur, quod Decessor Noster imm. mem. Hadrianus I ad Imperatorem misit Carolum Magnum. In eo enim haec habentur: « Veneranda nobis, Domine, huius est diei festivitas, in qua sancta Dei Genitrix mortem subiit temporalem, nec tamen mortis nexibus deprimi potuit, quae Filium tuum Dominum nostrum de se genuit incarnatum ».[11]

Quod vero heic verborum illa temperantia indicatur, qua Romana Liturgia uti solet, in ceteris vel orientalis, vel occidentalis antiquae Liturgiae voluminibus luculentius ac fusius declaratur. *Sacramentarium Gallicanum*, ut unum in exemplum afferamus, hoc Mariae privilegium dicit « inexplicabile sacramentum, tanto magis praeconabile, quanto est inter homines assumptione Virginis singulare ». Atque in Byzantina Liturgia corporea Mariae Virginis Assumptio non modo cum Dei Matris dignitate etiam atque etiam conectitur, sed cum aliis quoque privilegiis, peculiarique ratione cum virginea eius maternitate, singulari Providentis Dei consilio praestituta: « Tibi rex rerum omnium Deus ea, quae supra naturam sunt, tribuit; sicut enim in partu te virginem custodivit, sic et in sepulcro corpus tuum incorruptum servavit, et per divinam translationem conglorificavit ».[12]

Quod autem Apostolica Sedes, quae muneris est heres, Apostolorum Principi concrediti, in fide confirmandi fratres,[13] sollemniorem in dies auctoritate sua eiusmodi celebrationem reddidit, id profecto studiosam christifidelium mentem efficaciter permovit ad magis cotidie magisque huius commemorati mysterii gravitatem considerandam. Itaque Assumptionis festum ex illo honoris gradu, quem in ceteris Marialibus celebrationi-

[11] *Sacramentarium Gregorianum.*

[12] *Menaei totius anni.*

[13] Cf. Luc., XXII, 32.

bus inde ab initio obtinuerat, ad sollemniorum celebrationum ordinem totius liturgici cycli evectum fuit. Ac Decessor Noster S. Sergius I, cum Litaniam seu Processionem Stationalem, quae dicitur, in quattuor Marialibus celebrationibus habendas praescriberet, una simul festum *Nativitatis*, *Annuntiationis*, *Purificationis* ac *Dormitionis* Mariae Virginis enumerat. [14] Deinceps vero S. Leo IV festum, quod iam titulo Assumptionis Beatae Genetricis Dei celebrabatur, sollemniore etiam modo recolendum curavit, cum pervigilium ante habendum iuberet, postea vero supplicationes in octavum diem; atque ipsemet, hanc opportunitatem libenter nactus, ingenti stipatus multitudine sollemnes eiusmodi celebrationes participare voluit. [15] Ac praeterea pridie huius diei sacrum habendum ieiunium iam antiquitus fuisse praeceptum, ex iis omnino patet, quae Decessor Noster S. Nicolaus I testatur, cum de praecipuis ieiuniis agit, « quae... sancta Romana suscepit antiquitus et tenet Ecclesia ». [16]

Quandoquidem vero Ecclesiae Liturgia catholicam non gignit fidem, sed eam potius consequitur, ex eaque, ut ex arbore fructus, sacri cultus ritus proferuntur, idcirco Sancti Patres magnique Doctores in homiliis orationibusque, quas hoc festo die ad populum habuere, non hinc veluti ex primo fonte, eiusmodi doctrinam hauserunt, sed de ea potius, utpote christifidelibus iam nota atque accepta, locuti sunt; eamdem luculentius declararunt; eius sensum atque rem altioribus rationibus proposuere, id praesertim in clariore collocantes luce, quod liturgici libri saepenumero presse breviterque attigerant: hoc nempe festo non solummodo Beatae Virginis Mariae nullam habitam esse exanimis corporis corruptionem commemorari, sed eius etiam ex morte deportatum triumphum, eiusque caelestem « glorificationem », ad Unigenae sui exemplum Iesu Christi.

[14] *Liber Pontificalis.*
[15] Ibid.
[16] *Responsa Nicolai Papae I ad consulta Bulgarorum.*

Itaque S. Ioannes Damascenus, qui prae ceteris eximius traditae huius veritatis praeco exstat, corpoream almae Dei Matris Assumptionem cum aliis eius dotibus ac privilegiis comparans, haec vehementi eloquentia edicit: « Oportebat eam, quae in partu illaesam servaverat virginitatem, suum corpus sine ulla corruptione etiam post mortem conservare. Oportebat eam, quae Creatorem ut puerum in sinu gestaverat, in divinis tabernaculis commorari. Oportebat sponsam, quam Pater desponsaverat, in thalamis caelestibus habitare. Oportebat eam, quae Filium suum in cruce conspexerat, et, quem pariendo effugerat doloris gladium, pectore exceperat, ipsum Patri considentem contemplari. Oportebat Dei Matrem ea, quae Filii sunt, possidere et ab omni creatura tamquam Dei Matrem et ancillam excoli ». [17]

Haec quidem S. Ioannis Damasceni vox aliorum vocibus, eamdem asseverantium doctrinam, fideliter respondet. Etenim haud minus clarae accurataeque dictiones in orationibus illis inveniuntur, quas vel superioris vel eiusdem aevi Patres, per occasionem plerumque huius festi, habuere. Itaque, ut aliis utamur exemplis, S. Germanus Constantinopolitanus corpus Deiparae Virginis Mariae incorruptum fuisse et ad Caelum evectum non modo cum divina eius maternitate consentaneum putabat, sed etiam cum peculiari sanctitate eiusdem virginalis corporis: « Tu, secundum quod scriptum est, ' in pulchritudine ' appares; et corpus tuum virginale totum sanctum est, totum castum, totum Dei domicilium; ita ut ex hoc etiam a resolutione in pulverem deinceps sit alienum; immutatum quidem, quatenus humanum, ad excelsam incorruptibilitatis vitam; idem vero vivum atque praegloriosum, incolume atque perfectae vitae particeps ». [18] Alius vero antiquissimus scriptor asseverat: « Igitur ut gloriosissima Mater Christi Salvatoris nostri Dei, vitae et immortalitatis largitoris, ab ipso vivificatur, in

[17] S. Ioan. Damasc., *Encomium in dormitionem Dei Genitricis semperque Virginis Mariae*, hom. II, 14; Cf. etiam ibid., n. 3.

[18] S. Germ. Const., *In Sanctae Dei Genitricis Dormitionem*, sermo I.

aeternum concorporea in incorruptibilitate, qui illam a sepulcro suscitavit et ad seipsum assumpsit, ut ipse solus novit ». [19]

Cum autem hoc liturgicum festum latius in dies impensioreque pietate celebraretur, Ecclesiae Antistites ac sacri oratores, crebriore usque numero, officii sui esse duxerunt aperte ac nitide explanare mysterium, quod eodem hoc festo recolitur, atque edicere illud esse cum ceteris revelatis veritatibus coniunctissimum.

In scholasticis theologis non defuere qui, cum in veritates divinitus revelatas altius introspicere vellent, atque illum praebere cuperent concentum, qui inter rationem theologicam, quae dicitur, ac catholicam intercedit fidem, animadvertendum putarent hoc Mariae Virginis Assumptionis privilegium cum divinis veritatibus miro quodam modo concordare, per Sacras Litteras nobis traditis.

Cum hinc ratiocinando proficiscerentur, varia protulere argumenta, quibus mariale eiusmodi privilegium illustrarent, quorum quidem argumentorum quasi primum elementum hoc esse asseverabant, Iesum Christum nempe, pro sua erga Matrem pietate, eam voluisse ad Caelum assumptam; eorumdem vero argumentorum vim incomparabili inniti dignitate eius divinae maternitatis atque etiam eorum omnium munerum, quae eam consequuntur; quae quidem sunt insignis eius sanctitas, omnium hominum angelorumque sanctitudinem exsuperans; intima Mariae cum Filio suo coniunctio; ac praecipuae illius dilectionis affectus, qua Filius dignissimam Matrem suam prosequebatur.

Ac saepenumero theologi occurrunt oratoresque sacri, qui Sanctorum Patrum vestigiis insistentes, [20] ut suam illustrent Assumptionis fidem, quadam usi libertate, eventus ac verba referunt, quae a Sacris Litteris mutuantur. Itaque, ut non-

[19] *Encomium in Dormitionem Sanctissimae Dominae nostrae Deiparae semperque Virginis Mariae* (S. Modesto Hierosol. attributum), n. 14.

[20] Cf. S. Ioan. Damasc., *Encomium in Dormitionem Dei Genitricis semperque Virginis Mariae*, hom. II, 2, 11; *Encomium in Dormitionem* (S. Modesto Hierosol. attributum).

nulla tantum memoremus, quae hac de re saepius usurpantur, sunt qui Psaltae sententiam inducant: « Surge, Domine, in requiem tuam, tu et Arca sanctificationis tuae »;[21] atque *Arcam foederis*, incorruptibili ligno instructam atque in Dei templo positam, quasi imaginem cernant purissimi Mariae Virginis corporis, ab omni sepulcri corruptione servati immunis, atque ad tantam in Caelo gloriam evecti. Parique modo, hac de re agentes, Reginam describunt in regiam Caelorum aulam per triumphum ingredientem ac dextero Divini Redemptoris assidentem lateri;[22] itemque Canticorum Sponsam inducunt, « quae ascendit per desertum, sicut virgula fumi ex aromatibus myrrae et thuris », ut corona redimiatur.[23] Quae quidem ab iisdem veluti imagines proponuntur caelestis illius Reginae, caelestisque Sponsae, quae una cum Divino Sponso ad Caelorum aulam evehitur.

Ac praeterea scholastici doctores non modo in variis Veteris Testamenti figuris, sed in illa etiam Muliere amicta sole, quam Ioannes Apostolus in insula Patmo[24] contemplatus est, Assumptionem Deiparae Virginis significatam viderunt. Item ex Novi Testamenti locis haec verba peculiari cura considerationi proposuere suae: « Ave, gratia plena, Dominus tecum, benedicta tu in mulieribus »,[25] cum in Assumptionis mysterio complementum cernerent plenissimae illius gratiae, Beatae Virgini impertitae, singularemque benedictionem maledictioni Hevae adversantem.

Eam ob rem, sub Scholasticae Theologiae initio vir piissimus Amedeus Lausannensis Episcopus affirmat Mariae Virginis carnem incorruptam permansisse; — neque enim credi fas est corpus eius vidisse corruptionem — cum revera animae suae iterum coniunctum fuerit, atque una cum ea in caelesti aula excelsa redimitum gloria. « Erat namque plena gratia et

[21] *Ps. CXXXI*, 8.
[22] *Ps. XLIV*, 10, 14-16.
[23] *Cant.* III, 6; cf. IV, 8; VI, 9.
[24] *Apoc.*, XII, 1 sq.
[25] Luc., I, 28.

in mulieribus benedicta (Luc., I, 28). Deum verum de Deo vero sola meruit concipere, quem virgo peperit, virgo lactavit, fovens in gremio, eique in omnibus almo ministravit obsequio ».[26]

In sacris vero scriptoribus, qui eo tempore Divinarum Litterarum sententiis variisque similitudinibus seu analogiis usi, Assumptionis doctrinam, quae pie credebatur, illustrarunt ac confirmarunt, peculiarem locum obtinet Doctor Evangelicus S. Antonius Patavinus. Is enim, festo Assumptionis die, haec Isaiae prophetae verba interpretatus: « locum pedum meorum glorificabo »,[27] modo certo asseveravit a Divino Redemptore Matrem suam dilectissimam, ex qua humanam sumpserat carnem, summa ornatam fuisse gloria. « Per hoc aperte habes — ita ait — quod Beata Virgo in corpore, quo fuit locus pedum Domini, est assumpta ». Quamobrem sacer Psaltes scribit: « Exsurge, Domine, in requiem tuam, tu et Arca sanctificationis tuae ». Quemadmodum, ita ipse asserit, Iesus Christus ex triumphata morte resurrexit atque ad dexteram sui Patris ascendit, ita pariter « surrexit et Arca sanctificationis suae, cum in hac die Virgo Mater ad aethereum thalamum est assumpta ».[28]

Cum autem, media aetate, Theologia Scholastica maxime floreret, S. Albertus Magnus, variis ad rem probandam collatis argumentis, quae vel Sacris Litteris, vel sententiis a maioribus traditis, vel denique Liturgia rationeque theologica, quae dicitur, innituntur, ita concludit: « His rationibus et auctoritatibus et multis aliis manifestum est, quod Beatissima Dei Mater in corpore et anima super choros Angelorum est assumpta. Et hoc modis omnibus credimus esse verum ».[29] In oratione vero, quam die Annunciationi sacro Beatae Mariae Virginis habuit, haec Angeli salutantis verba explanans: « Ave, gratia plena... »,

[26] Amedeus Lausannensis, *De Beatae Virginis obitu, Assumptione in Caelum, exaltatione ad Filii dexteram.*

[27] Is., LX, 13.

[28] S. Antonius Patav., *Sermones dominicales et in solemnitatibus. In Assumptione S. Mariae Virginis sermo.*

[29] S. Albertus Magnus, *Mariale sive quaestiones super Evang. 'Missus est'*, q. 132.

Doctor Universalis, dum Hevae Sanctissimam Virginem comparat, hanc clare significanterque asseverat quadruplici illa maledictione fuisse immunem, cui Heva obnoxia fuit.[30]

Doctor Angelicus, insignis magistri sui vestigia premens, quamvis dedita opera eiusmodi quaestionem numquam agitaverit, quotiescumque tamen per occasionem eam attingit, una cum Catholica Ecclesia constanter retinet cum Mariae anima eius corpus in Caelum fuisse assumptum.[31]

Eamdem sententiam amplectitur, in multis aliis, Doctor Seraphicus, qui quidem pro certo omnino habet, quemadmodum Deus Mariam Sanctissimam, sive concipientem, sive parientem, virginalis pudoris virginalisque integritatis violatione immunem servavit, sic minime permisisse ut eius corpus in tabem, in cinerem resolveretur.[32] Haec Sacrae Scripturae verba interpretans, eademque sensu quodam accommodato Beatae Virgini tribuens: « Quae est ista, quae ascendit de deserto, deliciis affluens, innixa super dilectum suum »,[33] ita arguit: « Et hinc constare potest quod corporaliter ibi est... Cum enim... beatitudo non esset consummata nisi personaliter ibi esset, et persona non sit anima, sed coniunctum, patet quod secundum coniunctum, id est corpus et animam, ibi est: alioquin consummatam non haberet fruitionem ».[34]

Sera autem Scholasticae Theologiae aetate, hoc est saeculo XV, S. Bernardinus Senensis ea omnia, quae medii aevi theologi hac super causa edixerant ac disceptaverant, summatim colligens ac diligenter retractans, non satis habuit praecipuas eorum referre considerationes, quas superioris temporis doctores iam proposuerant, sed alias etiam adiecit. Similitudo nempe divinae Matris divinique Filii, ad animi corporisque no-

[30] Idem, *Sermones de sanctis*, sermo XV: *In Annuntiatione B. Mariae;* cf. etiam *Mariale*, q. 132

[31] Cf. *Summa Theol.*, III, q. 27, a. 1 c.; ibid., q. 83, a. 5 ad 8; *Expositio salutationis angelicae; In symb. Apostolorum expositio*, art 5; *In IV Sent.*, D. 12, q. 1, art. 3, sol. 3; D. 43, q. 1, art. 3, sol. 1 et 2.

[32] Cf. S. Bonaventura, *De Nativitate B. Mariae Virginis*, sermo 5.

[33] *Cant.*, VIII, 5.

[34] S. Bonaventura, *De Assumptione B. Mariae Virginis*, sermo I.

bilitatem dignitatemque quod attinet — ob quam quidem similitudinem ne cogitare quidem possumus caelestem Reginam a caelesti Rege separari — omnino postulat ut Maria « esse non *debeat*, nisi ubi est Christus »;[35] ac praeterea rationi congruens et consentaneum est, quemadmodum hominis, ita etiam mulieris animam ac corpus sempiternam iam gloriam in Caelo assecuta esse; ac denique idcirco quod numquam Ecclesia Beatae Virginis exuvias requisivit ac populi cultui proposuit, argumentum praebetur, quod « quasi sensibile experimentum »[36] referri potest.

Recentioribus vero temporibus, quas supra rettulimus, Sanctorum Patrum Doctorumque sententiae communi in usu fuere. Consensum christianorum amplectens, a superioribus aetatibus traditum, S. Robertus Bellarminus exclamavit: « Et quis, obsecro, credere posset, arcam sanctitatis, domicilium Verbi, templum Spiritus Sancti corruisse? Exhorret plane animus meus vel cogitare carnem illam virgineam, quae Deum genuit, peperit, aluit, gestavit, vel in cinerem esse conversam, vel in escam vermibus traditam ».[37]

Parique modo S. Franciscus Salesius, postquam asseveravit dubitare fas non esse Iesum Christum perfectissimo modo divinum mandatum, quo filii iubentur proprios honorare parentes, ad rem deduxisse, hanc sibi quaestionem proponit: « Quinam filius, si posset, matrem suam ad vitam non revocaret, atque eam post mortem in Paradisum non adduceret? ».[38] Ac S. Alfonsus scribit: « Iesus Mariae corpus post mortem corrumpi noluit, cum in suum dedecus redundaret virginalem eius carnem in tabem redigi, ex qua suam ipsemet carnem assumpserat ».[39]

Cum vero mysterium, quod hoc festo celebratur, iam in sua

[35] S. Bernardinus Senens., *In Assumptione B. M. Virginis*, sermo II.

[36] Idem, l. c.

[37] S. Robertus Bellarminus, *Conciones habitae Lovanii*, concio 40: *De Assumptione B. Mariae Virginis.*

[38] *Œuvres de St François de Sales*, Sermon autographe pour la fête de l'Assomption.

[39] S. Alfonso M. de' Liguori, *Le glorie di Maria*, parte II, disc. 1.

luce positum esset, haud defuere doctores, qui, potius quam de theologicis argumentis agerent, quibus demonstraretur conveniens omnino ac consentaneum esse corpoream credere Beatae Mariae Virginis in Caelum Assumptionem, mentem animumque suum ad ipsam converterent Ecclesiae fidem, mysticae Christi Sponsae non habentis maculam aut rugam [40] quae quidem ab Apostolo nuncupatur « columna et firmamentum veritatis »; [41] atque communi hac fide innixi, contrariam sententiam temerariam putarent, ne dicamus haereticam. Siquidem, ut alii non pauci, S. Petrus Canisius, postquam declaravit ipsum Assumptionis vocabulum non modo animae, sed corporis etiam « glorificationem » significare, atque Ecclesiam multis iam saeculis hoc mariale Assumptionis mysterium venerari ac celebrare sollemniter, haec animadvertit: « Quae sententia iam saeculis aliquot obtinet, ac piorum animis infixa totique Ecclesiae sic commendata est, ut qui Mariae corpus in Caelum negant assumptum, ne patienter quidem audiantur, sed velut nimium contentiosi, aut prorsus temerarii, et haeretico magis quam catholico spiritu imbuti homines passim exsibilentur ». [42]

Eodem tempore Doctor Eximius, cum hanc de mariologia profiteretur normam, nempe « mysteria gratiae, quae Deus in Virgine operatus est, non esse ordinariis legibus metienda, sed divina omnipotentia, supposita rei decentia, absque ulla Scripturarum contradictione aut repugnantia », [43] universae Ecclesiae communi fretus fide, ad Assumptionis mysterium quod attinet, concludere poterat hoc idem mysterium eadem animi firmitate credendum esse, ac Immaculatam Conceptionem B. Virginis; iamque tum autumabat veritates eiusmodi definiri posse.

Haec omnia Sanctorum Patrum ac theologorum argumenta considerationesque Sacris Litteris, tamquam ultimo fundamento, nituntur; quae quidem almam Dei Matrem nobis veluti

[40] Cf. *Ephes.*, V, 27.
[41] *I Tim.*, III, 15.
[42] S. Petrus Canisius, *De Maria Virgine.*
[43] Suarez F., *In tertiam partem D. Thomae*, quaest. 27, art. 2, disp. 3, sec. 5, n. 31.

ante oculos proponunt divino Filio suo coniunctissimam, eiusque semper participantem sortem. Quamobrem quasi impossibile videtur eam cernere, quae Christum concepit, peperit, suo lacte aluit, eumque inter ulnas habuit pectorique obstrinxit suo, ab eodem post terrestrem hanc vitam, etsi non anima, corpore tamen separatam. Cum Redemptor noster Mariae Filius sit, haud poterat profecto, utpote divinae legis observator perfectissimus, praeter Aeternum Patrem, Matrem quoque suam dilectissimam non honorare. Atqui, cum eam posset tam magno honore exornare, ut eam a sepulcri corruptione servaret incolumem, id reapse fecisse credendum est.

Maxime autem illud memorandum est, inde a saeculo II, Mariam Virginem a Sanctis Patribus veluti novam Hevam proponi novo Adae, etsi subiectam, arctissime coniunctam in certamine illo adversus inferorum hostem, quod, quemadmodum in protoevangelio [44] praesignificatur, ad plenissimam deventurum erat victoriam de peccato ac de morte, quae semper in gentium Apostoli scriptis inter se copulantur. [45] Quamobrem, sicut gloriosa Christi anastasis essentialis pars fuit ac postremum huius victoriae tropaeum, ita Beatae Virginis commune cum Filio suo certamen virginei corporis « glorificatione » concludendum erat; ut enim idem Apostolus ait, « cum... mortale hoc induerit immortalitatem, tunc fiet sermo, qui scriptus est: absorpta est mors in victoria ». [46]

Idcirco augusta Dei Mater, Iesu Christo, inde ab omni aeternitate, « uno eodemque decreto » [47] praedestinationis, arcano modo coniuncta, immaculata in suo conceptu, in divina maternitate sua integerrima virgo, generosa Divini Redemptoris socia, qui plenum de peccato eiusque consectariis deportavit triumphum, id tandem assecuta est, quasi supremam suorum privilegiorum coronam, ut a sepulcri corruptione servaretur immunis, utque, quemadmodum iam Filius suus, devicta morte, corpore

[44] *Gen.*, III, 15.
[45] Cf. *Rom.*, cap. V et VI; *I Cor.*, XV, 21-26; 54-57.
[46] *I Cor.*, XV, 54.
[47] Bulla *Ineffabilis Deus*, l. c., p. 599.

et anima ad supernam Caeli gloriam eveheretur, ubi Regina refulgeret ad eiusdem sui Filii dexteram, immortalis saeculorum Regis. [48]

Quoniam igitur universa Ecclesia, in qua viget Veritatis Spiritus, qui quidem eam ad revelatarum perficiendam veritatum cognitionem infallibiliter dirigit, multipliciter per saeculorum decursum suam fidem manifestavit, et quoniam universi terrarum orbis Episcopi prope unanima consensione petunt, ut tamquam divinae et catholicae fidei dogma definiatur veritas corporeae Assumptionis Beatissimae Virginis Mariae in Caelum — quae veritas Sacris Litteris innititur, christifidelium animis penitus est insita, ecclesiastico cultu inde ab antiquissimis temporibus comprobata, ceteris revelatis veritatibus summe consona, theologorum studio, scientia ac sapientia splendide explicata et declarata — momentum Providentis Dei consilio praestitutum iam advenisse putamus, quo insigne eiusmodi Mariae Virginis privilegium sollemniter renuntiemus.

Nos, qui Pontificatum Nostrum peculiari Sanctissimae Virginis patrocinio concredidimus, ad quam quidem in tot tristissimarum rerum vicibus confugimus, Nos, qui Immaculato eius Cordi universum hominum genus publico ritu sacravimus, eiusque praesidium validissimum iterum atque iterum experti sumus, fore omnino confidimus ut sollemnis haec Assumptionis pronuntiatio ac definitio haud parum ad humanae consortionis profectum conferat, cum in Sanctissimae Trinitatis gloriam vertat, cui Deipara Virgo singularibus devincitur vinculis. Futurum enim sperandum est ut christifideles omnes ad impensiorem erga caelestem Matrem pietatem excitentur; utque eorum omnium animi, qui christiano gloriantur nomine, ad desiderium moveantur Mystici Iesu Christi Corporis participandae unitatis, suique erga illam augendi amoris, quae in omnia eiusdem augusti Corporis membra maternum gerit animum. Itemque sperandum est ut gloriosa meditantibus Mariae exempla magis magisque persuasum sit quantum valeat hominum vita,

[48] Cf. *I Tim.*, I, 17.

si Caelestis Patris voluntati exsequendae omnino sit dedita ac ceterorum omnium procurando bono; ut, dum « materialismi » commenta et quae inde oritur morum corruptio, virtutis lumina submergere minantur, hominumque, excitatis dimicationibus, perdere vitas, praeclarissimo hoc modo ante omnium oculos plena in luce ponatur ad quam excelsam metam animus corpusque nostrum destinentur; ut denique fides corporeae Assumptionis Mariae in Caelum nostrae etiam resurrectionis fidem firmiorem efficiat, actuosiorem reddat.

Quod autem hoc sollemne eventum in Sacrum, qui vertitur, Annum Providentis Dei consilio incidit, Nobis laetissimum est; ita enim Nobis licet, dum Iubilaeum Maximum celebratur, fulgenti hac gemma Deiparae Virginis frontem exornare, ac monumentum relinquere aere perennius incensissimae Nostrae in Dei Matrem pietatis.

Quapropter, postquam supplices etiam atque etiam ad Deum admovimus preces, ac Veritatis Spiritus lumen invocavimus, ad Omnipotentis Dei gloriam, qui peculiarem benevolentiam suam Mariae Virgini dilargitus est, ad sui Filii honorem, immortalis saeculorum Regis ac peccati mortisque victoris, ad eiusdem augustae Matris augendam gloriam et ad totius Ecclesiae gaudium exsultationemque, auctoritate Domini Nostri Iesu Christi, Beatorum Apostolorum Petri et Pauli ac Nostra pronuntiamus, declaramus et definimus divinitus revelatum dogma esse: Immaculatam Deiparam semper Virginem Mariam, expleto terrestris vitae cursu, fuisse corpore et anima ad caelestem gloriam assumptam.

Quamobrem, si quis, quod Deus avertat, id vel negare, vel in dubium vocare voluntarie ausus fuerit, quod a Nobis definitum est, noverit se a divina ac catholica fide prorsus defecisse.

Ut autem ad universalis Ecclesiae notitiam haec Nostra corporeae Mariae Virginis in Caelum Assumptionis definitio deducatur, has Apostolicas Nostras Litteras ad perpetuam rei memoriam exstare voluimus; mandantes ut harum transum-

ptis, seu exemplis etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ab omnibus habeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Nulli ergo hominum liceat paginam hanc Nostrae declarationis, pronuntiationis ac definitionis infringere, vel ei ausu temerario adversari et contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei ac Beatorum Petri et Pauli Apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Petrum anno Iubilaei Maximi millesimo nongentesimo quinquagesimo, die prima mensis Novembris, in festo omnium Sanctorum, Pontificatus Nostri anno duodecimo.

Ego PIUS, Catholicae Ecclesiae Episcopus,
ita definiendo subscripsi

✠ Ego Franciscus Episcopus Ostiensis et Tusculanus Cardinalis Marchetti Selvaggiani, S. Collegii Decanus.

✠ Ego Eugenius Episcopus Portuensis et S. Rufinae Cardinalis Tisserant.

✠ Ego Clemens Episcopus Veliternus Cardinalis Micara.

✠ Ego Ioseph Episcopus Albanensis Cardinalis Pizzardo.

✠ Ego Benedictus Episcopus Praenestinus Cardinalis Aloisi Masella.

✠ Ego ADEODATUS IOANNES Episcopus Sabinensis et Mandelensis Cardinalis PIAZZA.

Ego ALEXIUS tituli S. Calisti Presbyter Cardinalis ASCALESI.

Ego MICHAËL tituli S. Anastasiae Presbyter Cardinalis de FAULHABER.

Ego IOANNES BAPTISTA tituli S. Mariae in Transpontina Praesbyter Cardinalis NASALLI ROCCA.

Ego ALEXANDER tituli S. Mariae in Cosmedin Presbyter Cardinalis VERDE.

Ego IOSEPH ERNESTUS tituli S. Mariae de Ara Caeli Presbyter Cardinalis VAN RÖEY.

Ego PETRUS tituli S. Mariae trans Tiberim Presbyter Cardinalis SEGURA Y SAËNS.

Ego ALFRIDUS ILDELFONSUS tituli S. Martini in Montibus Presbyter Cardinalis SCHUSTER.

Ego EMMANUEL tituli Ss. Marcellini et Petri Presbyter Cardinalis GONÇALVES CEREJEIRA.

Ego ACHILLES tituli S. Sixti Presbyter Cardinalis LIÉNART.

Ego PETRUS tituli S. Crucis in Hierusalem Presbyter Cardinalis FUMASONI BIONDI.

Ego FRIDERICUS tituli S. Mariae de Victoria Presbyter Cardinalis TEDESCHINI.

Ego ELIAS tituli S. Marci Presbyter Cardinalis DALLA COSTA.

Ego THEODORUS tituli S. Chrysogoni Presbyter Cardinalis INNITZER.

Ego IGNATIUS GABRIEL tituli Basilicae XII Apostolorum Presbyter Cardinalis TAPPOUNI.

Ego DOMINICUS tituli S. Apollinaris Presbyter Cardinalis JORIO.

Ego MAXIMUS tituli S. Mariae in Porticu Presbyter Cardinalis MASSIMI.

Ego PETRUS tituli SS. Trinitatis in Monte Pincio Presbyter Cardinalis GERLIER.

Ego GREGORIUS PETRUS XV tituli S. Bartholomaei in Insula Presbyter Cardinalis Agagianian.

Ego IULIUS tituli S. Pudentianae Presbyter Cardinalis SALIÈGE.

Ego IACOBUS CAROLUS tituli S. Mariae de Populo Presbyter Cardinalis MC GUIGAN.

Ego CLEMENS AEMILIUS tituli S. Balbinae Presbyter Cardinalis ROQUES.

Ego NORMANNUS THOMAS tituli Ss. Quatuor Coronatorum Presbyter Cardinalis GILROY.

Ego FRANCISCUS tituli Ss. Ioannis et Pauli Presbyter Cardinalis SPELLMAN.

Ego THEODOSIUS CLEMENS tituli S. Petri ad vincula Presbyter Cardinalis DE GOUVEIA.

Ego EMMANUEL tituli S. Laurentii in Lucina Presbyter Cardinalis ARTEAGA Y BETANCOURT.

Ego IOSEPH tituli S. Ioannis ante Portam Latinam Presbyter Cardinalis FRINGS.

Ego BERNARDUS tituli Ss. Andreae et Gregorii Presbyter Cardinalis GRIFFIN.

Ego CONRADUS tituli S. Agathae Presbyter Cardinalis VON PREYSING.

Ego THOMAS tituli S. Mariae in Via Presbyter Cardinalis TIEN CHEN SIN.

Ego NICOLAUS S. Nicolai in Carcere Tulliano Protodiaconus Cardinalis CANALI.

Ego IOANNES S. Georgii in Velo Aureo Diaconus Cardinalis MERCATI.

Ego IOSEPH S. Eustachii Diaconus Cardinalis BRUNO.

SACRUM CONSISTORIUM

CONSISTORIUM SEMIPUBLICUM

Feria secunda, die XXX Octobris mensis a. MCML, in aula supra porticum Basilicae vaticanae, *Consistorium semipublicum* habitum est de Assumptione corporea Beatissimae Virginis Mariae tamquam dogmate definienda.

Huic actioni Beatissimus Pater sic praefatus est:

VENERABILES FRATRES,

Nostis profecto qua de causa in hoc Sacrum Consistorium vos hodie convocaverimus. Res agitur, quae Nos, quae vos, quae catholicum orbem universum summa procul dubio laetitia afficiet. Calendis enim Novembribus, in Festo Sanctorum omnium Caelitum, eorum Reginae almaeque Dei Matris gemmea frons novo fulgore nitescet; quandoquidem corpoream eius in Caelum Assumptionem, Divino aspirante faventeque Numine, sollemniter pronuntiaturi ac decreturi sumus.

Quod inde a remotis temporibus pie ab Ecclesia creditur ac colitur, quod, per saeculorum decursum, Sanctorum Patrum, Doctorum ac Theologorum opera, in clariore cotidie luce positum est, quod denique ex omni terrarum orbis parte et a cuiusvis ordinis viris, paene innumeris datis litteris, efflagitatum fuit, id Nos auctoritate illa, quam Divinus Redemptor Apostolorum Principi eiusque successoribus commisit, in animo habemus rite sancire ac decernere; hoc est Deiparam Virginem Mariam fuisse anima et corpore ad caelestem gloriam evectam.

Antequam vero hanc amplecteremur sententiam, opportunum duximus, ut vobis in comperto est, causam doctissimis viris pervestigandam ac perpendendam concredere. Ii quidem, ex iussu Nostro, postulationes omnes, quae hac de re ad Apostolicam hanc Sedem pervenerant, et in ordinem redegere, et diligentissime explorarunt, ut luculentius inde pateret quid Sa-

crum Magisterium, quid omnis Ecclesia Catholica de hoc doctrinae capite credendum retinerent. Itemque ex iussu Nostro communis fidei Ecclesiae testimonia, indicia atque vestigia circa corpoream Beatissimae Virginis in Caelum Assumptionem diligentissimo studio perscrutati sunt tum in concordi eiusdem sacri Magisterii institutione, tum in Divinis Litteris et in antiquissimo Ecclesiae cultu, tum denique in Patrum ac Theologorum documentis in ceterarumque revelatarum veritatum concentu.

Ac praeterea ad omnes sacrorum Antistites Nostras dedimus Litteras, quibus rogabamus non modo ut suam sententiam hac super re Nobis aperire vellent, sed ut etiam quid clerus, quid populus sibi creditus censerent, quid haberent in votis, Nobis significarent.

Postquam vero undique terrarum prope unanimo ac mirabili quodam concentu sacrorum Pastorum ac christiani populi voces ad Nos pervenerunt, quae eamdem fidem profitebantur idemque, utpote rem omnibus optatissimam, postulabant, nihil cunctandum esse putavimus; atque adeo ad sollemnem huius dogmatis definitionem deveniendum statuimus.

Si enim Catholica Ecclesia universa neque fallere, neque falli potest, cum divinus ipse eius Conditor, qui veritas est [1] Apostolis edixerit: « Ecce ego vobiscum sum omnibus diebus, usque ad consummationem saeculi »; [2] inde omnino consequitur hanc veritatem, quam sacri Antistites eorumque populi firmissima mente credunt, divinitus esse revelatam, ac suprema auctoritate Nostra definiri posse.

Quod autem hoc faustum eventum in Annum Sacrum incidit, qui ad exitum felicissime vergit, id profecto non sine Providentis Dei consilio contigisse putandum est. Videtur enim Beata Virgo Maria, e caelesti sua sede quasi nova luce refulgens, hominibus universis, iis praesertim, qui undique terrarum hanc almam petiere Urbem, ut suas animi labes eluerent

[1] Cf. Ioan., XIV, 6.
[2] Matth., XXVIII, 20.

suamque christianis moribus renovarent vitam, materna brachia pandere, omnesque etiam atque etiam invitare ad illum animose ascendendum virtutis verticem, ex quo, post terrestre hoc exsilium, beatitate summa fruituri caelestem poterunt contingere patriam.

Quas innumeras multitudines per elapsos menses magno cum animi solacio vidimus non modo communis Patris aulas, non modo amplissimam Vaticanam Basilicam, sed Petrianum etiam stipare Forum confluentesque vias, ac vividam suam testari fidem, flagrantique fervescere pietate, eas omnes Magna Dei Parens velit praesentissimo tutari patrocinio suo, iisdemque caelestia illa impetrare lumina ac munera, quibus collustrati atque adiuti ad christianam cotidie alacrius pergant assequendam perfectionem.

Ac valde etiam confidimus fore ut alma Dei Genetrix, nova in terris redimita gloria, eos quoque amantissime cernat potenterque ad se alliciat, qui vel spirituali inertia languescant, vel vitiorum illecebris deleniti iaceant, vel e recto veritatis itinere devii suam ipsius non agnoscant excelsam dignitatem, cum qua quidem privilegium corporeae in Caelum Assumptionis coniungitur quam maxime.

Velit benignissima Mater nostra, ad caelestem gloriam evecta, mundum universum, multis locis errorum adhuc tenebris involutum, gravibus excruciatum calamitatibus gravibusque periculis anxium, ad supernam illam adducere lucem, quae e Caelo panditur; atque eidem superna illa impertire solacia, quae hominum animos, etsi acerrimis doloribus affectos, recreant et ad excelsa relevant.

Ac velit etiam a Divino Filio suo impetrare ut Nationibus ac gentibus, quae in praesens, communi cum omnium detrimento, invicem disiunguntur, pax illa tandem aliquando affulgeat, quae recti ordinis tranquillitate firmiter constabilita, quae iustitia civibus ac populis attributa, quae debita libertate dignitateque omnibus concessa, veluti tutissimo fundamento innitatur.

Imprimisque Catholicam Ecclesiam velit, quae in non paucis terrarum orbis partibus vel parum cognoscitur, vel falsis criminationibus ac calumniis laeditur, vel iniustis denique opprimitur insectationibus, potentissimo patrocinio suo tueri; ad eiusque unitatem aberrantes omnes ac via deceptos feliciter reducere.

Haec vos, Venerabiles Fratres, unaque vobiscum christianus populus universus a caelesti omnium Matre flagrantioribus usque precibus impetrare contendatis.

In praesens autem, quamvis, ut diximus, hac super gravissima causa sacrorum Antistitum responsa ex universo terrarum orbe ad Nos pervenerint, cupimus tamen ut hoc etiam in frequentissimo et augusto consessu mentem vestram Nobis aperire velitis.

Placet igitur vobis, Venerabiles Fratres, ut corpoream Beatae Virginis Mariae in Caelum Assumptionem ut divinitus revelatum dogma sollemniter pronuntiemus ac definiamus?

Habitis adstantium suffragiis per verba « Placet », vel « Non placet », Augustus Pontifex haec adiecit:

Summopere quidem laetamur una vos mente ac voce in eo consentire, quod idem Nobismet ipsis placet et in votis est. Ex hac enim mirabili Purpuratorum Patrum atque Episcoporum cum Romano Pontifice consensione luculentius usque patet quid hac de re Ecclesia credat, quid doceat, quid in optatis habeat.

Ne gravemini tamen haud intermissis precibus a Deo exposcere ut, ipso favente atque aspirante, id, quod omnes impensissime praestolamur, feliciter eveniat; et ad divini nominis honorem, ad christianae religionis incrementum, ad gloriam Deiparae Virginis, ad omniumque erga eam pietatis studium excitandum conferat.

Postremo Summus Pontifex fere septingentis sacris Antistitibus adstantibus Apostolicam Benedictionem impertiit.

IN SOLLEMNI DOGMATICA DEFINITIONE

BEATAE MARIAE VIRGINIS CORPOREAE IN CAELUM ASSUMPTIONIS

DIE PRIMA NOVEMBRIS MENSIS, IN FESTO SANCTORUM OMNIUM, ANNO SACRO MCML, IN PETRIANO FORO ANTE BASILICAM VATICANAM HABITA.

Summus Pontifex, e Sacello sixtino in sella gestatoria procedens, praeeuntibus Eminentissimis Patribus ac Excellentissimis Patriarchis, Archiepiscopis et Episcopis ceterisque, prout de more, litanias praecinentibus, in platea sancti Petri ab utroque Clero Urbis receptus, Solium ascendit et Cardinales ad obedientiam recepit.

Subinde ab Emo Cardinali Sacri Collegii Subdecano postulationem excepit pro dogmatis definitione corporeae Assumptionis in caelum B. Mariae Virginis, his verbis factam.

BEATISSIME PATER,

Summo honori mihi est, Sacri Cardinalium Collegii, Catholicorum Antistitum universorumque christifidelium nomine, a Sanctitate Tua instanter efflagitare ut supremo iudicio Tuo, ex Iesu Christi pollicitationibus fallenti numquam, pronuntietur ac definiatur Deiparam Virginem Mariam, post terrestre hoc exsilium, anima corporeque fuisse in Caelum evectam. Velit Sanctitas Tua hac nova fulgenti gemma diadematam frontem exornare dulcissimae Matris nostrae, eiusque in terris amplificare gloriam atque Angelorum Sanctorumque in Caelis augere gaudium. Ac velit ipsa magna Dei Parens uberrimum supernarum gratiarum imbrem a Divino Filio suo nobis omnibus impetrare.

Tum Sanctissimus respondit:

Non sine Aeterni Numinis consilio sollemnis haec hora advenit. Quod iam diu Catholica Ecclesia communibus exoptat votis vehementerque praestolatur, quod dignitas ipsa magnae Dei Matris postulat, ut ea nempe animato corpore una cum

Filio suo in caelesti beatitate triumphet, id iam in eo est ut rite a Nobis pronuntietur ac definiatur. Cupimus tamen non ante hac de gravissima causa sententiam edere Nostram, quam imploratum ab omnibus, quotquot adestis, Sancti Spiritus iubar luculentius usque menti Nostra affulgeat.

His dictis, sequutus est cantus hymni *Veni Creator* cum *Oremus*.

Tunc Summus Pontifex, sedens cum mitra, ceteris omnibus operto capite stantibus, elata voce ex Cathedra Divi Petri pronunciavit definitionem dogmaticam Beatae Mariae Virginis corporeae in caelum Assumptionis, verbis in Constitutione Apostolica, uti supra, contentis. *

Postea Cardinalis Subdecanus, gratias agens Pontifici, dixit:

Immortales Tibi grates agimus, Beatissime Pater, quod catholici orbis obsecundans votis, hac decretoria sententia Tua ad pietatem erga Deiparam Virginem refovendam, ad sanctae promovendum religionis incrementum et ad huius Anni Sacri adaugendum decus tantopere contulisti. Abs Te autem demisse poscimus ut de dogmatis huius definitione Apostolicas Litteras in lucem proferri iubeas.

Subinde Summus Pontifex respondit: *Decernimus* et Advocatus Consistorialis rogavit Protonotarios Apostolicos ut Instrumenta super sollemni eiusmodi definitione conficerent.

Expleto cantu hymni *Te Deum laudamus* cum *Oremus* ad Beatam Mariam Virginem in caelum Assumptam, Beatissimus Pater coram innumera multitudine Cleri et Christifidelium exsultantium, Beatae Deiparae Virgini hosanna clamantium ac veneratissimo Patri grati animi ac devotionis sensus depromentium, haec verba fecit:

« Venerabili Fratelli e diletti figli e figlie, accorsi alla Nostra presenza, e voi tutti che Ci ascoltate in questa Roma santa e in ogni regione del mondo cattolico!

Commossi per la proclamazione, come dogma di fede, dell'assunzione della Beatissima Vergine in anima e in corpo al cielo; esultanti per il

* V. pag. 753 ss.

gaudio che inonda il cuore di tutti i credenti, appagati nei fervidi loro desideri; proviamo irresistibile il bisogno di elevare insieme con voi un inno di ringraziamento all'amabile provvidenza di Dio, che ha voluto riservare a voi la letizia di questo giorno e a Noi il conforto di cingere la fronte della Madre di Gesù e Madre nostra, Maria, col fulgido diadema, che ne corona le singolari prerogative.

Per imperscrutabile disegno divino, sugli uomini della presente generazione, cosí travagliata e dolorante, smarrita e delusa, ma anche salutarmente inquieta nella ricerca di un gran bene perduto, si apre un lembo luminoso di cielo, sfavillante di candore, di speranza, di vita beata, ove siede Regina e Madre, accanto al Sole della giustizia, Maria.

Da lungo tempo invocato, questo giorno è finalmente Nostro; è finalmente vostro. Voce di secoli — anzi, diremmo, voce della eternità — è la Nostra, che, con l'assistenza dello Spirito Santo, ha solennemente definito l'insigne privilegio della Madre celeste. E grido di secoli è il vostro, che oggi prorompe nella vastità di questo venerando luogo, già sacro alle glorie cristiane, approdo spirituale di tutte le genti, ed ora fatto altare e tempio per la vostra traboccante pietà.

Come scosse dai palpiti dei vostri cuori e dalla commozione delle vostre labbra, vibrano le pietre stesse di questa Patriarcale Basilica, e insieme con esse pare che esultino con arcani fremiti gl'innumerevoli e vetusti templi, innalzati per ogni dove in onore dell'Assunta, monumenti di un'unica fede e piedistalli terrestri del trono celeste di gloria della Regina dell'universo.

In questo giorno di letizia, da questo squarcio di cielo, insieme con l'onda dell'angelica esultanza, che si accorda con quella di tutta la Chiesa militante, non può non discendere sulle anime un torrente di grazie e d'insegnamenti, suscitatori fecondi di rinnovata santità.

Perciò a così eccelsa creatura Noi leviamo fidenti gli occhi da questa terra, in questo nostro tempo, tra questa nostra generazione, e a tutti gridiamo: in alto i cuori!

Alle tante anime inquiete ed angosciate, triste retaggio di una età sconvolta e turbolenta, anime oppresse ma non rassegnate, che non credono più alla bontà della vita e solo ne accettano, quasi costrette, l'istante, l'umile ed ignorata fanciulla di Nazaret, ora gloriosa nei cieli, aprirà visioni più alte, e le conforterà a contemplare a quale destino e a quali opere fu sublimata Colei, che, eletta da Dio ad essere Madre del Verbo incarnato, accolse docile la parola del Signore.

E voi, più particolarmente vicini al Nostro cuore, ansia tormentosa dei Nostri giorni e delle Nostre notti, sollecitudine angosciosa d'ogni

Nostra ora, voi, poveri, malati, profughi, prigionieri, perseguitati, braccia senza lavoro e membra senza tetto, sofferenti di ogni genere e di ogni paese; voi a cui il soggiorno terreno sembra dar solo lacrime e privazioni, per quanti sforzi si facciano e si debbono fare, affine di venirvi in aiuto, — innalzate lo sguardo verso Colei, che prima di voi percorse le vie della povertà, del disprezzo, dell'esilio, del dolore, la cui anima stessa fu trafitta da una spada ai piedi della Croce, ed ora fissa non titubante l'occhio nell'eterno lume.

A questo mondo senza pace, martoriato dalle reciproche diffidenze, dalle divisioni, dai contrasti, dagli odi, perchè in esso è affievolita la fede e quasi spento il senso dell'amore e della fraternità in Cristo, mentre supplichiamo con tutto l'ardore che l'Assunta segni il ritorno del calore d'affetto e di vita nei cuori umani, non Ci stanchiamo di rammentare che nulla mai deve prevalere sul fatto e sulla consapevolezza di essere tutti figli di una medesima Madre, Maria, che vive nei cieli, vincolo di unione per il Corpo mistico di Cristo, quale novella Eva, e nuova madre dei viventi, che tutti gli uomini vuol condurre alla verità e alla grazia del suo Figlio divino.

Ed ora prostrati devotamente preghiamo! ».

« O Vergine Immacolata, Madre di Dio e Madre degli uomini.

1. – Noi crediamo con tutto il fervore della nostra fede nella vostra assunzione trionfale in anima e in corpo al cielo, ove siete acclamata Regina da tutti i cori degli Angeli e da tutte le schiere dei Santi;

e noi ad essi ci uniamo per lodare e benedire il Signore, che vi ha esaltata sopra tutte le altre pure creature, e per offrirvi l'anelito della nostra devozione e del nostro amore.

2. – Noi sappiamo che il vostro sguardo, che maternamente accarezzava l'umanità umile e sofferente di Gesù in terra, si sazia in cielo alla vista della umanità gloriosa della Sapienza increata, e che la letizia dell'anima vostra nel contemplare faccia a faccia l'adorabile Trinità fa sussultare il vostro cuore di beatificante tenerezza;

e noi, poveri peccatori, noi a cui il corpo appesantisce il volo dell'anima, vi supplichiamo di purificare i nostri sensi, affinchè apprendiamo, fin da quaggiù, a gustare Iddio, Iddio solo, nell'incanto delle creature.

3. – Noi confidiamo che le vostre pupille misericordiose si abbassino sulle nostre miserie e sulle nostre angoscie, sulle nostre lotte e sulle nostre debolezze; che le vostre labbra sorridano alle nostre gioie e alle nostre vittorie; che voi sentiate la voce di Gesù dirvi di ognuno di noi, come già del suo discepolo amato: Ecco il tuo figlio;

e noi, che vi invochiamo nostra Madre, noi vi prendiamo, come Giovanni, per guida, forza e consolazione della nostra vita mortale.

4. – Noi abbiamo la vivificante certezza che i vostri occhi, i quali hanno pianto sulla terra irrigata dal sangue di Gesù, si volgono ancora verso questo mondo in preda alle guerre, alle persecuzioni, alla oppressione dei giusti e dei deboli;

e noi, fra le tenebre di questa valle di lacrime, attendiamo dal vostro celeste lume e dalla vostra dolce pietà sollievo alle pene dei nostri cuori, alle prove della Chiesa e della nostra patria.

5. – Noi crediamo infine che nella gloria, ove voi regnate, vestita di sole e coronata di stelle, voi siete, dopo Gesù, la gioia e la letizia di tutti gli Angeli e di tutti i Santi;

e noi, da questa terra, ove passiamo pellegrini, confortati dalla fede nella futura risurrezione, guardiamo verso di voi, nostra vita, nostra dolcezza, nostra speranza; attraeteci con la soavità della vostra voce, per mostrarci un giorno, dopo il nostro esilio, Gesù, frutto benedetto del vostro seno, o clemente, o pia, o dolce Vergine Maria ».

Benedictione Apostolica postea sollemni forma Urbi et Orbi impertita, Summus Pontifex, gestatoria sella conscensa, in Basilicam vaticanam evehitur Missam Papalem de Assumptione Beatae Mariae Virginis, sueto ritu, celebraturus.

EPISTULA ENCYCLICA

AD EXCMOS PP. PATRIARCHAS, PRIMATES, ARCHIEPISCOPOS ALIOSQUE LOCORUM ORDINARIOS PACEM ET COMMUNIONEM CUM APOSTOLICA SEDE HABENTES: QUIBUS QUAESTIO PROPONITUR DE ASSUMPTIONE CORPOREA BEATAE VIRGINIS MARIAE TAMQUAM DOGMATE FIDEI PROPONENDA AC DEFINIENDA.

PIUS PP. XII

Venerabiles Fratres, salutem et Apostolicam Benedictionem. — Deiparae Virginis Mariae cum christifideles adsiduum invocent atque experiantur auxilium, eam magis magisque colere student; ac quandoquidem amor, si verus altusque pectoribus insideat, ad nova sui ipsius testimonia proferenda proclivis est, impensioris in eam religionis observantia saeculorum decursum decorare atque augere contendunt. Qua de causa — idque Nobis persuasum est — contingit, ut crebro iam dudum

Apostolicae Sedi supplices afferantur litterae — quae quidem, ab anno MDCCCIL ad annum MDCCCCXL receptae, in duo volumina compactae ibidemque, opportunis commentationibus illustratae, recens typis excusae sunt — a Patribus Cardinalibus, a Patriarchis, ab Archiepiscopis et Episcopis, a Sacerdotibus, a religiosis viris et feminis, a Sodaliciis et a studiorum Universitatibus, ab innumeris denique privatis christifidelibus eo consilio datae, ut sollemni oraculo renuntietur et definiatur tamquam dogma fidei Beatam Virginem Mariam cum corpore ad Caelum assumptam esse. Ac nemo profecto ignorat id etiam a ducentis ferme Vaticani Concilii Patribus, flagrantibus votis, fuisse petitum.

Nobis autem Christi regno tuendo iuvandoque praepositis, tum quae ei obsunt arcendi, tum ea provehendi quae ei prosunt, iugis cura et pervigil debet esse officium. Perpendenda igitur investigandaque inde a Summi Pontificatus exordio Nobis occurrit quaestio, an memoratis postulationibus, potestate Nostra interposita, obsecundare liceat, deceat, expediat. Huius rei causa non omisimus neque omittimus Deo enixas adhibere preces, ut semper adorandae suae benignitatis consilium Nobis adspiret atque aperiat.

Ad hoc caelestis lucis propitiandum auxilium Nostris precibus pia contentione vestras, Venerabiles Fratres, adiungite. Ad quod quidem faciendum, dum paterno vos adhortamur animo, Decessorum Nostrorum, ac praesertim Pii IX, Deiparam sine originali labe conceptam definituri, rationem et viam secuti, enixe vos rogamus, ut Nobis significare velitis qua devotione, pro sua quisque fide ac pietate, clerus populusque moderamini vestro commissus Beatissimae Virginis Mariae Assumptionem prosequatur. Praesertim autem nosse quam maxime cupimus, an vos, Venerabiles Fratres, pro eximia vestra sapientia et prudentia censeatis Assumptionem corpoream Beatissimae Virginis tamquam dogma fidei proponi ac definiri posse, et an id cum clero et populo vestro exoptetis.

Responsa autem exspectantes vestra, quae quanto citiora tanto gratiora Nobis erunt, Dei munerum largitatem atque opiferae praecelsae Virginis favorem vobis, Venerabiles Fratres, vestratibusque adprecamur, dum paternae Nostrae benevolentiae testem et vobis et gregibus curae vestrae commissis Apostolicam Benedictionem amantissime in Domino impertimus.

Datum Romae, apud S. Petrum, die I mensis Maii, anno MCMXLVI, Pontificatus Nostri octavo.

PIUS PP. XII

ORATIO

AD PATRES CARDINALES, ARCHIEPISCOPOS, EPISCOPOS, CETEROSQUE LOCORUM ORDINARIOS, OB SOLLEMNEM DOGMATICAM DEFINITIONEM CORPOREAE IN CAELUM ASSUMPTIONIS B. MARIAE V. ROMAE COADUNATOS. *

Penitus commoto animo, ut raro in Pontificatus Nostri annorum decursu experti sumus, vos hodie salutamus, Venerabiles Fratres, gaudium Nostrum et Nostrae sertum laetitiae. Huius suavis mentis affectus causa vobis patet. Sempiterni Numinis consilium, cuius natura est bonitas, Nos, qui ab ineunte aetate Almam Dei Matrem flagrantissima religione colimus, licet haud merentes, delegit, ut supremi magisterii Nostri oraculo obsignaremus et, erroris immuni sententia, ediceremus fidei veritatem esse caelitus lapsam Deiparam Virginem augustam ab origine labis nesciam in supernas sedes anima et corpore fuisse assumptam.

Quamobrem solatio afficimur et gaudemus, quemadmodum et heri valde gavisi sumus, cum permulti Nos, sacri ministerii Nostri summa praerogativa usos, circumstetistis et conspectu vestro confirmastis fere unanima, quae edidistis, suffragia, testes etiam fidei gregum vestrorum de tanto hoc, quod ad Matrem Dei et nostram pertinet, mysterio.

Grandem hanc transire horam vobiscum animadvertimus. Nunquam profecto in ecclesiasticae historiae fastis relatum legimus, si excipimus id quod tempore Oecumenici Concilii Vaticani contigit, maiorem quam nunc episcoporum cohortem Petri, Apostolorum Principis, Successorem circumsaepsisse. Technicae disciplinae validior usque ratio et peritia in commeatibus provehendis effecit sane ut haec feliciter contingerent, haud sine magno ecclesiasticae unitatis emolumento. Quamobrem grates persolvimus providentissimo Deo, quod huiusmodi artis praesidium hodierno conlatum est tempore, cum, caelesti gratia ciente, et in sacris pastoribus et in christifidelibus eorum curae commissis vehemens unitatis voluntas, efficientior quam nullo fortasse alio aevo, succrescit.

Quod autem vos e dissitis, imo etiam extremis mundi partibus huc confluxistis, nova et luculentissima testificatione id naturam evincit Ecclesiae Christi, quae ambitu gremioque suo omnes complectitur gentes. Spectaculis, quae hic Annus Sacer, ut nullus ex anteactis, paravit concursus iste conventusque vester veluti fastigium imponit, cum perspicue admodum demonstret quomodo catholici homines cuiuslibet subolis et linguae fide et caritate coalescant.

* Habita die 2 Novembris anno 1950.

At vero sine acerbo animi moerore id reticere non possumus, quod non Ecclesiae noxiae deputandum est, sed vi et coactione extrinsecus illata provenit. Absunt, heu! absunt vestro in numero et in pie peregrinantium turmis christifideles regionum, in quibus recusata est libertas se pacifice iungendi cum fratribus eandem fidem profitentibus in hac alma Urbe, christiani orbis amata et amanti parente et principe sede. O desideratissimi filii, sacris libertatis iuribus lamentabiliter privati, nullo modo in oblivione Nostra iacetis, ex animo Nostro non excidistis; quin etiam, si aequum esset caritatem Nostram erga Christi oves gradus admittere, primas ipsi haberetis benevolentiae Nostrae partes. Quotidianas instantes fundimus Deo preces pro vobis et pro gentibus, ex quibus estis. Scimus curvo dignoscere rectum, scimus distinguere populos ab ideologiis, quae quidem iisdem iniunguntur, quamvis et temporale et sempiternum exitium secum ferant. Quodsi quasdam ideologias reiecicimus et condemnavimus, hoc neque contra aliquas gentes neque contra quamlibet rempublicam, qua talis est, egimus, sed solummodo erratis opinionibus reclamavimus, quae e terrarum orbe ipsam aeterni Numinis notionem oblitterare et christianam fidem delere contendunt atque ad impium eiusmodi perficiendum consilium politicarum factionum potentia utuntur. Nihil elocuti sumus et egimus, nisi quod officii Nostri conscientia, quae Nobis est iussum, poposcit.

Numquid praeterea opus est in oratione, quam nunc ad vos habemus, propulsari accusationem, qua aliqui — quosnam a Nobis innui omnibus patet — insimulant Romanum Pontificem velle bellum et suam impendere operam, ut bellum conflетur et exardescat, et adiutorem se hac in re praestare alicui Civitati magnae quidem validaeque potentiae? Si postremis hisce annis, vix universali bello confecto, gentes iactari et commoveri non destiterunt, veluti cum tellus motibus identidem concutitur, ob reformidatum novum armorum conflictum, culpa minime est conicienda in Ecclesiam et in Summum eius Antistitem, qui iuris, iustitiae, pacis adsidui tutores et assertores fuerunt et sunt. Quod Nostrum reputavimus officium de bello et de pace iudicare, aperta fronte et libero ore egimus — ut alia documenta Nostra taceamus — per radiophonicum Nuntium in pervigilio festi Dominici Natalis anno millesimo nongentesimo quadragesimo octavo ad omnes gentes habitum. Tunc re vera non putabamus tam brevi futurum esse, ut rerum eventus dicta Nostra confirmarent. Absit tamen, ut ex animo Nostro labatur spes pacem servari et defendi posse, sine novae praeliorum conflagrationis periculo. Sinistra praevisa mala depellat Deus, apud quem non erit im-

possibile omne verbum. [1] Deum deprecetur benignissima Mater gratiae, mater misericordiae Maria ad veri nominis pacis causam tuendam. Hanc instantissimam primam adhibemus precem caelorum Reginae, cuius adaugere laudem et honorem vehementer laetati sumus. Vos autem, Venerabiles Fratres, clerum populumque vigilantiae vestrae commissum adhortamini, ut germanae paci fovendae, caritate, precibus, sese devovendi studio nullo non tempore et summopere auxiliari nitantur.

* * *

Spiritalibus igitur armis arreptis, sacrum quoddam sub signo Crucis certamen iidem conserant. Hac usi occasione nunc Nobis oblata, vobis, Venerabiles Fratres, et universis qui catholico nomine censentur, volumus palam significare quod iam diu saepius Nobiscum reputamus. Scitis profecto ecclesiasticum abstinentiae et ieiunii praeceptum postremis hisce annis valde remissum esse, impellentibus rerum adiunctis ingentis catholicorum hominum numeri, eorum cumprimis, qui magnas incolunt urbes et in officinis et fabricis dant operam : iis antiquae legis observatio ardua, ac fere impossibilis erat. Quare nuper memorata immutatio ad tempus illata est.

Christifideles autem nostri aevi a virtute maiorum degenerent, si nunc temporis, quo acriter saeviunt plures uno ex illis malis daemonibus, qui, ut ait Divinus Magister, solummodo precibus et ieiunio vinci possunt, [2] et adeo spiritalis sui immolatio quam maxime necessaria est ad tot mala moralis et socialis ordinis superanda et amovenda, ii voluntariae poenitentiae operibus, nostrae aetati consonis, pristini venerabilis praecepti relaxationem non compensent. Id nimirum iam contingit. Quod enim ad caritatis opera attinet post universale postremum bellum et ipsius belli tempore perfecta, haud levi cum animi Nostri solatio fatemur catholicorum hominum liberalitatem tantam fuisse, ut ea nullam timeret comparationem cum quolibet largitatis specimine, exactis aetatibus dato. Pro parte Nostra, hanc etiam nacti occasionem, gratias exsolvimus sacris catholici orbis Antistitibus, illis imprimis, qui in regionibus opum divitibus sacra munera obeunt, et fidelibus eorum curae concreditis, propterea quod Nobis abunde suppeditarunt auxilia, quibus tot egenorum inopiam efficaciter allevaremus.

Praeter largitionum memoratam munificentiam, experimentis deprehendimus nunc quoque in Ecclesia poenitentiae studium vigere, quod quidem tum vel apertissime proditur, sive cum adversae res et egesta-

[1] Cfr. Luc. I, 37.

[2] Cfr. Matth. XVII, 20.

tes quas Deus aut permittit aut mittit, forti tranquilloque animo sustinentur, sive cum voluptatibus et immodicis oblectamentis sponte abstinetur.

Non possumus autem verbis significare voluptates et oblectamenta, quin conqueramur et deploremus intolerabiliter invalescentes luxuosos sumptus, cum miseriis et inopia multorum asperrime pugnantes. Luxus sane et voluptatum cupiditas consectaria rationis et instituti vitae sunt, quae « materialismo » inquinatur, et eidem consentaneos mores compingunt. Numquid aliter evenire potest? Etenim, cum homo amittit suae dignitatis conscientiam, cum in agendo modum et aequilibritatem reicit, cum quae spiritualia, supernaturalia et aeterna sunt, non considerantur, nedum utpote sincerus felicitatis fons reputentur, tum avaritia et terrestrium bonorum effrena appetentia exundant, ac pro Dei numinis et maiestatis reverentia mechanicae artes et bruta hebesque vis coluntur. Laudationes, quas antea adhibuimus, non retrahimus, non revocamus. At nequit ignorari et negari hic voluptatum ac luxus aestus, qui torrentis modo effusus non praeterlabitur, quin etiam catholicos homines attingat et hic illic etiam notabiliter eorum fines camposque penetret. Mater benigno et indulgenti animo, Ecclesia libertatem non arctat nisi in iis, quae cum christianae vitae simplicitate et cum morum legibus servandis, necnon cum officio, quo tenemur, alienae indigentiae subveniendi non dissident. Nonne laetitia catholicis gentibus quasi nota et ornamentum est? At fas non est quaesita oblectamenta vitae aequi et honesti limites praetergredi.

Contra huiusmodi incontinentiam hortamur et compellimus omnes, ut sub signis christianae abstinentiae et devovendi se studii ultra quod morales leges praescribunt, volentes militent, pro uniuscuiusque propriis viribus, prout Dei gratia exstimulat, prout munus, quod exercetur, concedit. Multiplices metae ita assequendae sunt. Ante omnia sua quisque, poenitentiae ope, expiabit admissa, eluet ex animo vitiorum maculas, sanctior et validior usque fiet. Dein fratribus eandem fidem profitentibus et iis qui foris sunt, exemplo et incitamento erit; quae subtraxerit vanitati, impendet caritati, et Ecclesiae et pauperum necessitatibus misericors occurret. Priscae Ecclesiae fideles se ita gesserunt et, ieiunando et abstinendo a licitis quoque rebus, opiferae caritatis fontes aluerunt. Quae sequi exempla dignum est laude necnon prorsus conditioni et statui nostri aevi est congruens, non solum in hac vel illa regione, quae spontaneae liberalitatis praecellat virtute et Ecclesiae indigentiis obveniat, sed in omnibus, nulla excepta, orbis terrarum plagis.

Hoc, Venerabiles Fratres, magnopere Nobis cordi est, ut, id quod

suademus pleno vigeat effectu. Etiam nobis, ut primaevis christianis, Apostoli Pauli sonat hortamen « Adimpleo ea, quae desunt passionum Christi, in carne mea pro corpore eius, quod est Ecclesia ». [3] Nostrum est omnium desudare, ut idem ait Apostolus, « in patientia, ... in laboribus, in vigiliis, in ieiuniis ... in caritate non ficta » [4] ad aedificationem Regni Dei. Nonne sacerdotibus aperte expressum tonat illud: « ... Castigo corpus meum et in servitutem redigo, ne forte cum aliis praedicaverim, ipse reprobus efficiar »? [5]

Hoc est profecto alterum propositum, quo ducti Deiparae magnas adhibemus preces: velit Maria, in caelum assumpta, cuius anima et corpus perfecte et absolute quamlibet culpam, inordinatam perturbationem, indomitam impulsionem nescierunt, spei Nostrae impletionem a divino Filio Suo impetrare.

* * *

Praeter haec, si attentiore diligentia considerantur adiuncta temporis, quo vivimus, pergrandes quaestiones, eae scilicet quae ad matrimonium et ad familiam pertinent, defixius ad se Nostrum revocant obtutum et studium. Neque Nos falli arbitramur, si perpendimus inordinationem, quae coniugium et familiae institutum late penitusque perturbat, hodiernam hominum societatem veluti pestem inficere et animorum saluti perniciem afferre. De quibus quaestionibus, sive ad theoriam sive ad usum quod attinet, licet incredibiliter multa scripta sint, tamen deforme malum aggravatur, recrudescit. Nimirum aliter contingere nequit, quoad qui vulneri mederi conantur et ii pro quibus parandum est remedium seiungunt matrimonium a divina lege, qualem hominis natura undique versus denuntiat et Ecclesiae doctrina pariter promulgat.

Sermo nescit aeque pingere lutulentum torrentem librorum, libellorum, commentariorum, ephemeridum cuiuslibet generis, ubi verbis et delineatis imaginibus, futilitatis et inverecundiae plenis, populi sanum iudicium et rectus humanitatis sensus corrumpuntur.

Profecto haud ignoramus neque parvi pendimus progressiones, de quibus medicina, psychologia et socialis doctrina gloriantur; quin etiam valde cupimus, ut ethica, theologia moralis, animorum curatio, de re matrimoniali disposita consultatio, instituta familiarum bono prevehendo iis utantur. Id vero reprehendimus et improbamus, quod praeter et

[3] *Col.* I, 24.
[4] *II Cor.* VI, 4-6.
[5] *I Cor.* IX, 27.

ultra honestas et severas indagationes miserabiles succrescunt litterae, falso et commenticio nomine doctrinae, quae, rudes et ignaros lectores excitant ad morbidas illecebras sentiendas et ad tegendos in se, fucata specie scientiae, tenebrosos corruptelae instinctus.

Dedecet doctrinae cultores vel artem exercentes aliqua, quae utiliter ipsi norunt, clientibus suis imprudenter palam facere, haud sine animi et corporis damno. Cavendum siquidem est, ne obtineat errata opinio, quae « illuminismi » tempore invaluit, simpliciter nempe nosse causam esse, cur homo eiusque vitae actus boni fiant. Quod opinari si semper periculosum, hac in re exitiale est.

Neque minus noxia sunt quae in populum ideo proferuntur et ex composito divulgantur, ut artificiose publica confletur opinio, quae quidem opinio, non sine compressione moralis et saepius oeconomici generis, utriusque sexus necessitudines regat et in coniugio ineundo et in familia instituenda agendi modum insinuet. Nonne ita moralis ordo pessumdatur, cum homo, imago Dei, in iis quae ad suam intimam spectent personam se ducendum praebeat iis qui foede solummodo utilia undique extricant? Sana sinceraque publica opinio de re coniugali deque familia haud dubie virium momentum est, quod valeat ad suadenda principia normasque vitae; itaque necessaria est.

At, si ea sana dicitur et revera est, non solum extrinsecus illatum est praescriptum, sed apprime et semper disciplina, quae ex integra natura hominis scaturit et quae hominem Deo Deique legi devincit.

Haec autem arcta coniunctio matrimonii et familiae cum lege Dei considerationis Nostrae est veluti apex et cardo. Solummodo haec obtemperatio nuptiali foederi contra hominum levitatem, inconstantiam, mutabilitatem in arduis vitae discriminibus omnino necessarium praesidium dat atque tutamen. Quod quidem etiam in adversis rerum adiunctis beneficam suam exserit vim, neque propriam domesticae societatis indolem laedit, neque vinculum, quod coniuges inter se nectit, falsum et infidum reddit.

Quo super argumento etiam haud pauci catholici homines confuse et perperam censent. Falsi enim nominis philosophia docet prorsus oportere, contemnatur et reiciatur norma exstrinsecus data, lex nempe, quasi a vera hominis natura sit aliena et hostiliter dissolvat integrae et fecundae robur vitae. Patet igitur ex perversa istiusmodi philosophia sane metuendam exoriri perniciem sanctis coniugii et familiae moribus, quales florent, si et ubi doctrina viget Ecclesiae. Quocirca nihil pluris interest quam ut tempestive et quam latissime divulgetur hoc doctrinae caput, hominem nempe ad temporalem et sempiternam felicitatem as-

sequendam natum, neutram attingere posse, nisi officio, quo tenetur, satisfaciat et legi obtemperet Dei.

Hoc siquidem amoto vinculo, res sunt quae neque intellegi neque statui possunt: suae uniuscuiusque personae tuendae et perficiendae ius, eiusdem personae libertas, actuum nostrorum rationis reddendae conscientia. Quodsi quis appellat ad libertatis donum sibi a Deo concessum, ut ab ordine divino servando se solutum declaret, verba inter se pugnantia effutit. Haec via numquam carpi potest, quia flagitiosa et noxia, etiam cum quis auxilium ferre velit hominibus in asperis quoque coniugalis vitae discriminibus. Ergo perniciosum cum Ecclesiae tum civili societati est, si animorum curatores, in docendo et in usu vitae, sueto ex more et consulto tacent, cum in coniugio violantur Dei leges, quae semper vigent, quemcumque sors tulerit casum. Excusationes quaeruntur praecipue ex inopia rerum, ex rei familiaris tenuitate, quae matrimonii et familiae asperum statum et condicionem parere solent. Paterni animi affectu haec omnia miseramur et deflemus. Attamen fas non est recedere a stabili firmaque ratione divini ordinis. Ne hic usquam et unquam cedat; sed socialis vitae rerum adiuncta, tanta impellente necessitate, meliora fiant oportet. Quodsi ad salubrem huiusmodi mutationem quisquis christiano nomine honoratur, iustitiae et caritatis impulsu, suam debet operam impendere, eo vel maxime hoc interest, cum agitur de auxilio conferendo ingenti hominum multitudini, qui, solummodo durissimis devictis difficultatibus, coniugalem vitam aequam, rectam, felicem ducere valent.

Nunc vero saepius per ora hominum hoc verbum volat: socialis securitas. Si hoc idem est ac dicere securitatem ope societatis, Venerabiles Fratres, valde metuimus, ne matrimonium et familia detrimentum capiant. Quodnam detrimentum? Timemus non solum, ne civilis societas aliquid aggrediatur, quod per se a suo munere alienum est, verum etiam ne sensus christianae vitae et eiusdem vitae componenda ordinatio languescant, quin imo restinguantur. Hac appellatione iam proferri audiuntur Malthusiana postulata; iam eadem appellatione violanda quaeruntur, quemadmodum alia humanae personae iura aut saltem eorum usus, etiam iura, quae ad conubium et ad prolem spectant. Christifidelibus et generatim iis qui Deum esse credunt, socialis securitas aliud esse nequit nisi securitas in societate et cum societate, in qua naturalis hominis vita et naturalis coniugii et familiae ortus et progressus quasi fundamentum sint, in quo nixa ipsa societas ordinatim et tuto sua exerceat munera.

Cum recens calamitosissima verterunt tempora, familia, quamvis

multipliciter debilitata, profecto ostendit, quonam obsistendi robore polleret. Hac namque insita sibi vi cetera humana instituta omnia facile devincit. Quocirca si humanae societati iuvandae actuose contendatur, nihil praetermittendum est, quin familia servetur, sustentetur et suae ipsius tuitioni sit idonea. Hoc utique tertium est, quod instantissimis precibus a Beatissima Virgine Maria ad caelos assumpta postulamus. Ubi matrimonium et familia in rebus tam adversis et iniquis sunt, ut ardua superandi spes nutet, velit Maria validissima deprecatione supplicare Deo Creatori et Redemptori, ut homines redeant ad celsam coniugii formam, qualem Ipse voluit et constituit, verendam, atque ut omnes Ecclesiae filii semper et solummodo inter se ope sacramenti nuptialia foedera conserant et casto suo conubio veluti sacra imagine repraesentent mirandam Christi et Ecclesiae coniunctionem.

Ubi autem christianis exornata moribus florent intemerata conubia, pari gressu et progressu casta floret virginitas, amore alita Christi. Vestrum, quaesumus, adhortamini clerum, ut praecelsae huiusmodi vitae formam, quae Angelis homines adaequat, plurimi ducat, religiose colat et aliis quoque ad tam nobile terendum virtutis iter suadeat, praesertim ad femineum pertinentibus sexum, cuius si languescit in apostolatu exercendo sociata opera, magna damna perpetitur Ecclesia.

* * *

Hae, quas rettulimus, tres sunt enixae supplicationes, quas, efficaci invocato benignissimae Mariae Virginis patrocinio, Deo adhibemus; ac pro certo habemus fore, ut vestrum, Venerabiles Fratres, in iisdem fundendis optatum habeamus consortium. His autem, de quibus locuti sumus, opus Nobis non est duo addere argumenta, quae summi quidem momenti Nobis cordi sunt, alterum scilicet quod attinet ad catholicam doctrinam integram et indemnem servandam, alterum vero quod spectat ad cleri optimam institutionem et sanctitatem promovendam. Haec enim fuse lateque tractavimus in Encyclicis Litteris « Humani generis » et in Apostolica Adhortatione « Menti Nostrae ». Attamen in hoc amplissimo et singulari conventu cupimus avemusque fateri animum Nostrum pie grateque commoveri, cum sacrorum Antistites catholici orbis celso videmus ita suo perfungi officio, ut ipsis, fideliter Beatissimi Petri Successori semper inhaerentibus, nec desint rectae conscientiae actuosa vigilantia et perspicax religionis provehendae studium neque strenue agendi inflammata voluntas.

Spumantes insiliant ac sine intermissione alii alios subsequantur

fluctus saevientis procellae, quae sive intrinsecus coorta, sive extrinsecus exorta Ecclesiam contristet; eorum autem frustrata collidetur impulsio contra eam immobilem, de qua diximus, unitatis voluntatem, quemadmodum divinus Redemptor in postrema Sua sacerdotali prece [6] commendavit, ne de Christi promissione quoque loquamur, qua Ipse infernas portas contra Ecclesiam praevalere non posse [7] vaticinando asseruit.

Animo denique solatio et laetitia sancta repleto, vobis omnibus, Venerabiles Fratres, qui hic nunc adstatis, et cunctis conlegis vestris, qui ubique terrarum sunt, necnon sacerdotibus et christifidelibus curae vestrae concreditis perquam amanter et libenter Apostolicam Benedictionem impertimus.

[6] Cfr. Io. XVII, 21-23.
[7] Matth. XVI, 18.

ACTA SS. CONGREGATIONUM

SACRA CONGREGATIO RITUUM

NOVA MISSA IN ASSUMPTIONE B. MARIAE V. APPROBATUR

Die 15 Augusti

IN ASSUMPTIONE B. M. V.

Introitus. Ap. 12, 1. Signum magnum appáruit in cælo: múlier amícta sole, et luna sub pédibus eius, et in cápite eius coróna stellárum duódecim.

Ps. 97, 1. Cantáte Dómino cánticum novum: quia mirabília fecit.

℣. Glória Patri.

Oratio

Omnípotens sempitérne Deus, qui Immaculátam Vírginem Maríam, Fílii tui Genitrícem, córpore et ánima ad cæléstem glóriam assumpsísti: concéde quǽsumus; ut ad supérna semper inténti, ipsíus glóriæ mereámur esse consórtes. Per eúmdem Dóminum.

Léctio libri Judith

Judith 13, 22-25; 15, 10

Benedíxit te Dóminus in virtúte sua, quia per te ad níhilum redégit inimícos nostros. Benedícta es tu, fília, a Dómino Deo excélso, præ ómnibus muliéribus super terram. Benedíctus Dóminus, qui creávit cælum et terram, qui te diréxit in vúlnera cápitis príncipis inimicórum nostrórum; quia hódie nomen tuum ita magnificávit, ut non recédat laus tua de ore hóminum, qui mémores fúerint virtútis Dómini in ætérnum, pro quibus non pepercísti ánimæ tuæ propter angústias et tribulatiónem géneris tui,

sed subvenísti ruínæ ante conspéctum Dei nostri. Tu glória Jerúsalem, tu lætítia Israël, tu honorificéntia pópuli nostri.

Graduale. Ps. 44, 11-12 et 14. Audi fília, et vide, et inclína aurem tuam, et concupíscet rex pulchritúdinem tuam. ℣. Tota decóra ingréditur fília regis, textúræ áureæ sunt amíctus eius.

Allelúja, allelúja. ℣. Assúmpta est María in cælum: gaudet exércitus Angelórum. Allelúja.

Sequéntia sancti Evangélii secúndum Lucam

Luc. 1, 41-50

In illo témpore: Repléta est Spíritu Sancto Elísabeth et exclamávit voce magna, et dixit: Benedícta tu inter mulíeres, et benedíctus fructus ventris tui. Et unde hoc mihi ut véniat mater Dómini mei ad me? Ecce enim ut facta est vox salutatiónis tuæ in áuribus meis, exsultávit in gáudio infans in útero meo. Et beáta, quæ credidísti, quóniam perficiéntur ea, quæ dicta sunt tibi a Dómino. Et ait María: Magnificat ánima mea Dóminum; et exsultávit spíritus meus in Deo salutári meo; quia respéxit humilitátem ancíllæ suæ, ecce enim ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes. Quia fecit mihi magna qui potens est, et sanctum nomen eius, et misericórdia eius a progénie in progénies timéntibus eum.

Credo.

Offertorium. Gen. 3, 15. Inimicítias ponam inter te et Mulíerem, et semen tuum et Semen illíus.

Secreta

Ascéndat ad Te, Dómine, nostræ devotiónis oblátio, et, Beatíssima Vírgine María in cælum assúmpta intercedénte, corda nostra, caritátis igne succénsa, ad Te júgiter adspírent. Per Dóminum.

Communio. Luc. 1, 48-49. Beátam me dicent omnes generatiónes, quia fecit mihi magna qui potens est.

Postcommunio

Sumptis, Dómine, salutáribus sacraméntis, da quæsumus, ut, méritis et intercessióne Beátæ Vírginis Maríæ in cælum assúmptæ, ad resurrectiónis glóriam perducámur. Per Dóminum.

URBIS ET ORBIS

Ingenti populi christiani laetitia, declaratione B. Mariam Virginem corpore et anima in caelum assumptam esse suscepta, ut etiam in sacra liturgia memoria huius faustissimi eventus haberetur, Sacra Rituum Congregatio novam hanc Missam in honorem B. Mariae V. in caelum assumptae conficere curavit.

Sanctissimus Dominus noster Pius Papa XII, referente infrascripto Cardinali S. R. C. Praefecto, illam approbare dignatus est, et in Missali Romano, die 15 Augusti, loco veteris, inserendam mandavit.

Decrevit insuper eadem Sanctitas Sua ut Litaniis Lauretanis post invocationem « *Regina sine labe originali concepta* » addatur : « *Regina in caelum assumpta* ».

Contrariis quibuslibet non obstantibus.

Die 31 Octobris 1950.

✠ C. Card. MICARA, Episc. Veliternus, *Praefectus*

L. ✠ S.

† A. Carinci, Archiep. Seleucien., *Secretarius*

LIBRERIA EDITRICE VATICANA
CITTÀ DEL VATICANO

Recentissima editio, nova typica

BREVIARIUM ROMANUM

Ex decreto SS. Concilii Tridentini restitutum, Summorum Pontificum cura recognitum cum nova versione Psalterii Pii Papae XII auctoritate edita

Ita inscribitur nova Breviarii Romani editio ab Officina Libraria Vaticana nunc evulgata.

Sicut notum est, tempore praeterito typicae semper parabantur uno volumine « totum » (usque ad novissimam, quartam post typicam, anno 1928). Nunc autem praesens Breviarii Romani editio, uti typica habenda ex approbatione Sacrae Rituum Congregationis, prima vice paratur in quatuor partes divisa, i. e. hiemalem, vernam, aestivam et autumnalem.

Quamvis omnibus Divinum Officium recitantibus veteri Psalmorum versione utendi facultas servetur, tamen opportunum visum est hanc novam editionem typicam Breviarii Romani nova Psalmorum e primigeniis textibus versione adornare.

Imprimitur typis rubris et nigris, atque textus lineis rubris (circiter cm. 14×9) circumscribitur seu quadratur. Omnia diligenter curantur ut usus practicus sit et commodior: charta indica optima, characteres pulchri et nitidi ad recitationem aptissimi.

Praecipuae partes (Ordinarium, Psalterium, Proprium de Tempore, Proprium Sanctorum) ac festa principaliora (praesertim quae sub ritu duplici primae vel secundae classis recoluntur) imaginibus decorantur.

Ad multiplices vitandos ad Ordinarium et ad Psalterium recursus, qui nimis molesti videbantur: in Psalterio, quae cotidie recitanda sunt ex Ordinario, semper repetuntur; item in singulis feriis Adventus repetuntur, pro commemoratione, versus ad Laudes et Vesperas ac oratio Dominicae; similiter in Proprio Sanctorum, antiphonae et versus commemorationum integrae, iterantur, lectiones contractae pro festo simplificato semper post lectiones secundi Nocturni uniuscuiusque festi inveniuntur. Aliae quoque similes innovationes introductae sunt, ita ut omnes, qui Officium Divinum recitandi obbligatione teneantur, prae oculis habere possint editionem typicam et, ad sacrum munus absolvendum, commodiorem.

VARIA HUIUS BREVIARII PRETIA

In 4 partes divisum, in 18° (cm. 10,5×16,5) cum nova Psalmorum versione Pii Pp. XII auctoritate edita — In charta indica avoriata — Typis clarissimis, rubris et nigris — In praecipuis partibus et festis principaliorибus imaginibus decoratum; spissum: cm. 2,5; pondus: 1 vol. relig.: gr. 420.

Psalmi Horarum pro Festis, Absolutiones, Benedictiones, Suffragia, Antiphonae finales B. M. V. Orationes Dominicarum. Verumtamen Preces ante et post divinum Officium, Ps. 44, Hymnus ambrosianus cantica Benedictus, Magnificat ad uniuscuiusque voluminis initium inserta sunt.

Quodlibet Breviarium continetur in custodia ex charta spissa confecta.

Sine religationis pretii augmento, addi poterunt Propria Officia Dioeceseos vel Ordinis seu Congregationis; quae tamen ab tempore mittenda erunt.

Solutum Lit. 11.000 ($ 20) — A) Corio contectum cum sectione foliorum rubra Lit. 14.000 ($ 25.50) — B) Corio contectum cum sectione foliorum aurea Lit. 15.500 ($ 28) — C) Corio caprino contectum cum sectione foliorum aurea Lit. 16.500 ($ 30) — D) Corio caprino contectum cum sectione foliorum rubra-aurata Lit. 17.000 ($ 31) — E) Corio caprino optimo cum sectione foliorum rubra-aurata et ornamentis aureis decorato, Lit. 20.000 ($ 36.50). Tegumentum e corio factum ad unum volumen accomodatum. Lit. 1500 ($ 2.75).

LIBRERIA EDITRICE VATICANA
CITTÀ DEL VATICANO

Novissime prodiit

MISSA IN ASSUMPTIONE B.M.V.

DIE 15 AUGUSTI

Haec Missa forma editur omnibus Missalibus apta
Typis clarissimis, rubris et nigris – Lit. 15 $ 0,05

PIO XII

Editio latina, anglica, gallica, germanica, hispanica, italica, lusitanica

ENCYCLICA "HUMANI GENERIS"

De nonnullis falsis opinionibus quae catholicae doctrinae fundamenta subruere minantur

ADHORTATIO APOSTOLICA

Ad Clerum universum pacem et communionem cum Apostolica Sedem habentem
DE SACERDOTALIS VITAE SANCTITATE PROMOVENDA

CONSTITUTIO APOSTOLICA

QUO FIDEI DOGMA DEFINITUR DEIPARAM VIRGINEM MARIAM FUISSE CORPORE ET ANIMA AD CAELESTEM GLORIAM ASSUMPTAM

editio latina, anglica, gallica, germanica, hispanica, hollandica, italica, lusitanica, polonica

---

ORDO DIVINI OFFICII RECITANDI SACRIQUE PERAGENDI IUXTA CALENDARIUM UNIVERSALIS ECCLESIAE pro ANNO DOMINI 1951

Lit. 180 ($ 0,40)

ORDO ROMANO 1951

Lit. 200

BRUNO CARD. IOSEPH

CODICIS IURIS CANONICI INTERPRETATIONES AUTHENTICAE

seu responsa a Pontificia Commissione ad Codicis canones authentice interpretandos data et in unum collecta, atque Romanorum Pontificum actis et Romanae Curiae decisionibus aucta.

Vol. I – ab anno 1917 ad annum 1935, in-8° (pag. VIII-228). — In It. L. 300. Extra It. $ 1.
Vol. II – ab anno 1936 ad annum 1950, in-8° (pag. VIII-120). — In It. L. 300. Extra It. $ 1.

BRUNO CARD. IOSEPH

ORDO IN CONCILIO PLENARIO SERVANDUS

anno 1946, in-8° (pag. 75). — In Italia L. 150. Extra Italiam $ 0,50.